



NATIONAAL REGIEORGAAN  
ONDERWIJSONDERZOEK

## Hoe gaat het met uw (oud-)leerlingen?

Rapportage naar aanleiding van het  
Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs

### Herziene versie

Bestuur: **Stg. Kindante, leren leven**

Instelling: **OBS De Springdonk**

Onderwijsrichting: **po**

Brin-Vestiging: **23CJoo**

Publicatiejaar: **2018**

Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek



## COLOFON

### Titel: **Hoe gaat het met uw (oud-)leerlingen?**

Rapportage naar aanleiding van het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs

Auteurs: NRO

Grafisch ontwerp: Nieuw-Eken, Heerlen

Foto cover: Dolph Cantrijn / HH

Publicatiedatum: januari 2019

Referentienummer: 10311

© NRO 2018

Dit is een uitgave van het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) in samenwerking met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Behalve voor intern gebruik mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

## INHOUD

Inleiding	3
1 Leeswijzer	5
2 Highlights	7
3 Samenstelling leerlingenbestand	8
4 Hoe ziet de schoolloopbaan van uw leerlingen eruit?	10
5 Hoe scoren uw leerlingen op de eindtoets?	12
6 Hoe zien uw schooladviezen eruit?	15
7 Opleidingsniveau voortgezet onderwijs	17
8 Hoe verloopt de aansluiting met het voortgezet onderwijs?	20
9 Succes in het voortgezet onderwijs: prestaties en uitval	22
10 Voorspellingskracht van eindtoets en schooladvies	24
11 Sociale verschillen	26
Bijlage 1 Berekening voorspelde referentiewaarde	30
Bijlage 2 Berekening infoboxen	31
Bijlage 3 Overzicht percentages per figuur	32
Bijlage 4 Data en bewerkingen	34

## INLEIDING

### *Waarom NCO?*

In Nederland wordt veel onderzoek gedaan naar het onderwijs. Dat vraagt veel van schoolleiders, van leraren, en van leerlingen. Het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) heeft als doel schoolleiders en schoolbesturen zoveel mogelijk te laten profiteren van de opbrengsten van het rijke onderwijsonderzoek dat in Nederland gedaan wordt. Door regie te voeren wil het NRO er bovendien voor zorgen dat de onderzoeksdruk bij leraren en leerlingen lager wordt.

Om die redenen zijn we in nauwe samenwerking met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs (NCO) gestart. Voor dat landelijke onderzoek maken we zoveel mogelijk gebruik van beschikbare gegevens. Door deze gegevens slim te combineren, hoeven scholen minder vaak benaderd te worden. Daarnaast stelt het ons in staat schoolleiders en bestuurders te informeren over de prestaties van hun leerlingen, zowel in de eigen school als in het vervolgonderwijs. We maken daartoe rapporten met de verzamelde gegevens uit het onderzoek. Deze rapporten worden u kosteloos en geheel vrijblijvend door het NRO verstrekt. U hoeft daar dus niets voor te doen.

### *De NCO rapportages*

Voor u ligt de NCO-rapportage 2018. Een jaarlijkse rapportage over de positie van uw leerlingen gedurende de tijd op uw school en in het vervolgonderwijs. We tonen u de prestaties van uw leerlingen op een aantal belangrijke uitkomsten, zoals de succeskansen binnen uw school en de doorstroom naar en succeskansen in het vervolgonderwijs. We maken voor u inzichtelijk hoe uw leerlingen het doen in vergelijking met het landelijk gemiddelde, maar ook met andere scholen die op uw school lijken met betrekking tot enkele belangrijke kenmerken van de leerlingenpopulatie (bv. % leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond of % leerlingen uit eenoudergezinnen) of van de school zelf (bv. schoolgrootte of stedelijkheid): de zogeheten voorspelde referentiewaarde. Zo kunt u een eerlijke vergelijking maken. Het rapport heeft betrekking op leerlingen die in de periode 2008-2017 ingeschreven hebben gestaan op uw school.

### *De relatie met rapporten van de Inspectie van het Onderwijs*

We willen met deze rapportage graag iets toevoegen aan de informatie die u uit andere bronnen ontvangt, zoals de informatie uit Vensters of van de Inspectie. Zowel voor onze rapportage als de rapportages van Vensters en de Inspectie geldt dat een belangrijk deel van het bronmateriaal hetzelfde is, namelijk gegevens uit het Basisregister Onderwijs (BRON). Met de Inspectie hebben we afspraken gemaakt om zoveel mogelijk dezelfde definities en afbakeningen te gebruiken, zodat hierover geen discussies ontstaan en eenduidige cijfers verstrekt worden. De Inspectie vindt dat het voor de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs juist goed is wanneer scholen de beschikking hebben over dezelfde en zelfs meer cijfers dan de Inspectie zelf. Dat past in het streven een gelijkwaardige relatie tussen inspecteurs en schoolleiders te creëren. Daarom juicht de Inspectie het toe dat het NCO deze rapporten verstrekt aan scholen, zodat scholen daarmee doelen kunnen stellen en evalueren. Uiteraard heeft de Inspectie **geen** toegang tot de rapporten van het NCO, maar men kan bij een bezoek aan de school natuurlijk wel vragen of de school ze kent en gebruikt. Overigens staan in de NCO-rapportage ook zaken die de Inspectie zelf al kan berekenen vanuit BRON.

### *De relatie met Vensters*

Ook met de sectorraden is afgelopen jaar goed overleg geweest over de afstemming van de verschillende rapportages. Die zien we als complementair. Waar het NCO-rapport vooral op de hoofdlijnen analyseert, geeft Vensters meer gedetailleerde informatie. Als u geïnteresseerd bent in deze meer gedetailleerde informatie, raden we u aan om het ManagementVenster te raadplegen ([www.vensters.nl/managementvenster](http://www.vensters.nl/managementvenster)).

### *Naar een eerlijke vergelijking*

Een belangrijk verschil tussen de NCO-rapporten en de overige bronnen, is dat de NCO-rapporten alle uitkomsten vergelijken met een zogeheten voorspelde referentiewaarde. Deze referentiewaarde is de voorspelde score voor uw school als we controleren voor de samenstelling van de leerlingenpopulatie (bv. aantal kinderen uit eenoudergezinnen; sociaaleconomische samenstelling) en de kenmerken van uw school (bv. schoolgrootte; denominatie; stedelijkheid). Dit is mogelijk omdat we gegevens uit BRON koppelen aan gegevens uit de

Sociaal-Statistische Bestanden van het CBS. Hierdoor kunnen we meer informatie leveren dan andere bronnen.

#### *Suggesties welkom*

Tot slot. Dit is de tweede rapportage in het kader van het NCO. De opzet van de rapportage is mede tot stand gekomen in overleg met een groot aantal schoolbestuurders en schoolleiders. Wij zien dit uitdrukkelijk als een product in ontwikkeling. We kijken daarom uit naar uw commentaar en suggesties voor verbetering. Deze kunt u sturen naar het secretariaat van het NRO via [info@nationaalcohortonderzoek.nl](mailto:info@nationaalcohortonderzoek.nl). Ook als u vragen heeft over uw rapport, neem dan gerust contact op met ons secretariaat. We helpen u graag verder. Geef daarbij dan het referentienummer van uw rapport op: 10311.

**Mark Levels en Rolf van der Velden, Coördinatoren Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs**

**Jelle Kaldewaij, Directeur Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek**

#### **Vertrouwelijkheid en anonimiteit**

*De schoolrapportages die het NCO maakt zijn vertrouwelijk. Ze worden niet gedeeld met en zijn niet toegankelijk voor het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, de Inspectie van het Onderwijs of anderen. Alle informatie wordt door het CBS en onderzoekers van het NRO in een beveiligde omgeving opgeslagen en bewerkt.*

*Voor dit rapport zijn bronnen gebruikt met gegevens over individuele personen. Bij verwerking van deze gegevens zijn de privacyrichtlijnen van CBS gevolgd. Dit betekent onder meer dat wanneer we gegevens tonen die betrekking hebben op het vervolgonderwijs of de achtergrond van leerlingen, gegevens over minder dan zes leerlingen niet gepresenteerd worden. Eveneens worden in die gevallen percentages lager dan 5% altijd gepresenteerd als 5%, en percentages hoger dan 95% gepresenteerd als 95%. De informatie in dit rapport is door deze werkwijze op geen enkele manier te herleiden tot individuele leerlingen of andere scholen. Om deze reden kan het zijn dat in bepaalde hoofdstukken voor uw school geen of minder cijfers gepresenteerd worden.*

*Voor de gegevens die betrekking hebben op de loopbanen van leerlingen tijdens uw school (dit betreft Hoofdstukken 4, 5 en 6) gelden deze beperkingen niet. Deze gegevens komen immers uit uw eigen administratie. Omdat u de eigenaar van deze informatie bent, kunt u de cijfers in die hoofdstukken zonder beperking inzien. Wij willen u er wel op wijzen dat u bij de verspreiding van deze informatie een eigen verantwoordelijkheid heeft om te voorkomen dat individuele leerlingen herkend worden. ●*

# 1 LEESWIJZER

Dit rapport geeft u inzicht in de onderwijsloopbaan van uw basisschoolleerlingen. Hierbij wordt ingegaan op de schoolloopbaan van uw leerlingen gedurende het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs. Het rapport geeft u een beeld van hoe goed uw leerlingen het doen vergeleken met een voorspelde referentiewaarde. Daarnaast wordt uw school ook vergeleken met het landelijke gemiddelde.

De getoonde grafieken laten de percentages zien van uw leerlingen (indien mogelijk) én de voorspelde referentiewaarde en het landelijke gemiddelde. De referentiewaarde is de voorspelde uitkomst op basis van de kenmerken van uw school, zowel wat betreft de leerlingenpopulatie als de schoolkenmerken. In Bijlage 1 staat hoe we deze voorspelde referentiewaarde berekenen; een uitgebreide technische toelichting is te vinden op [www.nationaalcohortonderzoek.nl](http://www.nationaalcohortonderzoek.nl). De voorspelde referentiewaarde geeft u een goed beeld over hoe u een uitkomst zou kunnen beoordelen: is uw schoolpercentage hoger of lager dan verwacht mag worden op basis van de kenmerken van uw school en de samenstelling van uw leerlingenpopulatie?

Tenzij anders aangegeven presenteren we bij de percentages het gemiddelde van drie opeenvolgende jaren om te zorgen dat de cijfers niet te veel worden vertekend door toevallige veranderingen. De gebruikte jaren vindt u terug in de figuurtitels. Informatie in deze rapportage heeft alleen betrekking op leerlingen in het Nederlands bekostigd onderwijs. In hoofdstukken die betrekking hebben op de vervolgopleiding van uw leerlingen, kan het zijn dat van een deel van uw studenten de vervolgopleiding onbekend is, omdat zij bijvoorbeeld een vervolgopleiding in het buitenland of op een particuliere school zijn gaan doen.

Dit rapport begint met een samenvattend *Hoofdstuk 2*. In dit hoofdstuk worden een paar kernresultaten uitgelicht. Op deze manier ziet u direct waar de hoofdstukken over gaan en kunt u naar de voor u relevante hoofdstukken bladeren/scrollen. Vervolgens wordt in *Hoofdstuk 3* de samenstelling van uw leerlingenpopulatie over de jaren heen getoond. Er wordt hierbij gefocust op het percentage leerlingen met

een migratieachtergrond, het percentage leerlingen afkomstig uit lage inkomensgezinnen en het percentage leerlingen afkomstig uit eenoudergezinnen.

In Hoofdstukken 4 t/m 6 wordt ingegaan op de schoolcarrière van uw leerlingen vanaf groep 3 in het primair onderwijs. In *Hoofdstuk 4* wordt gekeken naar de schoolloopbaan van uw leerlingen. Vragen die aan bod komen zijn: blijven er relatief veel leerlingen zitten op uw school? Of heeft uw school een hoog percentage leerlingen dat een klas overslaat? En hoe staat het met het percentage doorverwijzingen naar het speciaal onderwijs? Dit alles kunt u vergelijken met de voorspelde referentiewaarde voor uw school. In *Hoofdstuk 5* worden vergelijkingen gemaakt tussen uw school, de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde wat betreft de eindtoetscores in groep 8. Daarnaast wordt gekeken naar de vraag: zijn op scholen met veel gewichtenleerlingen de gemiddelde eindtoetscores ook lager? In *Hoofdstuk 6* richten we ons op de basisschooladviezen. Geeft uw school voornamelijk enkelvoudige of tweevoudige adviezen? En liggen deze adviezen gelijk aan de eindtoetscores?

Hoofdstukken 7 t/m 10 zijn vergelijkbaar met het rapport van afgelopen jaar en geven de schoolloopbaan van uw leerlingen weer na het afronden van de basisschool. We kijken in deze hoofdstukken vanaf leerjaar 3 omdat de eerdere leerjaren vaak gemengde brugklassen zijn. In *Hoofdstuk 7* leest u naar welk niveau vervolgonderwijs uw leerlingen zijn gegaan. Stromen ze door naar een vwo-opleiding, een havo-opleiding, of een vmbo-opleiding? En hoe liggen die percentages in vergelijking met de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde? Vervolgens laten we in *Hoofdstuk 8* zien hoe de aansluiting met het voortgezet onderwijs verloopt. Daarvoor kijken we naar het percentage leerlingen dat in leerjaar 3 in een schooltype zit dat afwijkt van het schooladvies. *Hoofdstuk 9* gaat over het succes in het voortgezet onderwijs. Hoeveel leerlingen halen onvertraagd het diploma van de opleiding waarmee ze na het verlaten van uw school gestart zijn? En hoeveel procent van de leerlingen stroomt af naar een lager niveau? In *Hoofdstuk 10* kijken we naar de mate waarin het basisschooladvies afwijkt van de score op de eindtoets en of dat effect heeft op de kans om onvertraagd het diploma te halen. De verwachting van veel mensen is dat er een trade-off is: hoe vaker de basisschooladviezen boven de eindtoetscore liggen, hoe lager het

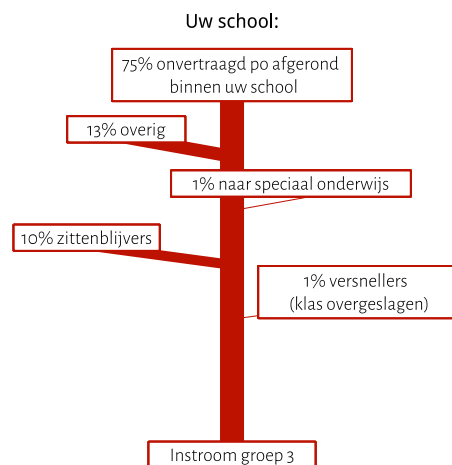
percentage onvertraagd geslaagden zal zijn in het voortgezet onderwijs. Maar is dit ook zo en vinden we dit ook voor uw school?

Het laatste hoofdstuk, *Hoofdstuk 11*, geeft u inzicht in de samenhang tussen sociale verschillen en onderwijskansen: het onvertraagd afronden van de basisschool en de doorstroom naar havo/vwo. Vragen die hierbij gesteld kunnen worden zijn: zijn er verschillen in onderwijskansen tussen jongens en meisjes? En zijn er verschillen tussen leerlingen met en zonder een migratieachtergrond? Of tussen leerlingen uit lage en hoge inkomensgezinnen? Naast de verschillen binnen uw school komt in dit hoofdstuk ook terug of deze verschillen overeenkomen met de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde.

In het rapport vindt u boxen met landelijke informatie die nader ingaan op de in de hoofdstukken behandelde onderwerpen. Op welke specifieke leerlingenpopulatie- en schoolkenmerken deze berekeningen zijn gebaseerd, vindt u in Bijlage 2. Tot slot vindt u in Bijlage 3 een overzicht van alle figuren met de bijbehorende percentages afgerond op twee decimalen. ●

## 2 HIGHLIGHTS

### Hoe doen uw leerlingen het op uw basisschool?

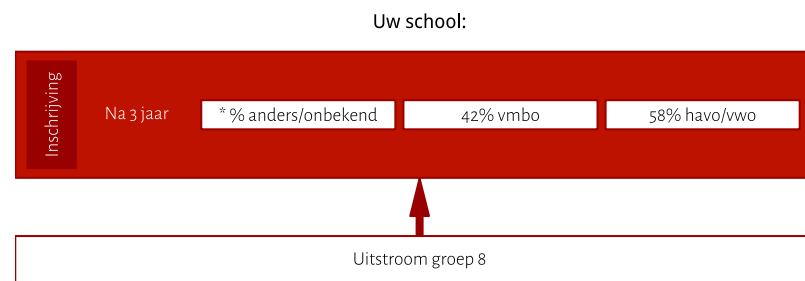


**Figuur 2.1** Schoolloopbaan van uw leerlingen vanaf groep 3 in het basisonderwijs, voor de samengevoegde instroomcohorten 2009, 2010 en 2011<sup>a</sup>

<sup>a</sup>Voor alle begrippen in de figuur is de instroom in groep 3 de basis voor het percentage, op deze manier worden de kleuterjaren buiten beschouwing gelaten.

75% van uw leerlingen rondt het basisonderwijs binnen uw school onvertraagd af. Van alle leerlingen die in groep 3 zijn ingestroomd, is 10% blijven zitten. 1% heeft een klas overgeslagen en 1% is verwezen naar het speciaal onderwijs (zie Hoofdstuk 4). De gemiddelde eindtoetscore bedraagt voor uw school 81 (zie Hoofdstuk 5). Leraren op uw school geven 83% enkelvoudige adviezen en 17% dubbele adviezen (zie Hoofdstuk 6). Op uw school lopen over het algemeen jongens ongeveer even vaak vertraging op als meisjes. Leerlingen met een migratieachtergrond ronden vaker dan leerlingen zonder migratieachtergrond onvertraagd het po af. Leerlingen afkomstig uit gezinnen met relatief lage inkomens lopen vaker dan leerlingen uit gezinnen met een relatief hoog inkomen vertraging op (zie Hoofdstuk 11).

### Hoe doen uw leerlingen het na uw basisschool?



**Figuur 2.2** Schoolloopbaan van uw leerlingen nadat zij uw school hebben verlaten, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2012, 2013 en 2014<sup>a</sup>

\* Vanwege te kleine aantallen ( $n \leq 5$ ) worden geen cijfers gepresenteerd.

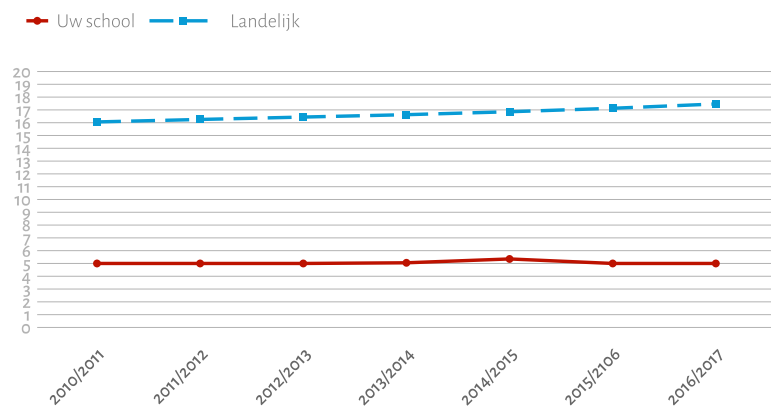
\*\* Er zijn geen gegevens voor uw school beschikbaar.

<sup>a</sup>Onder de categorie 'anders/onbekend' vallen ook leerlingen die in het buitenland of naar een particuliere school gaan. Alle percentages zijn op basis van de uitstroomcohorten berekend.

58% van uw oud-leerlingen stroomt na het verlaten van uw school door naar het havo of vwo. 42% van uw oud-leerlingen stroomt na het verlaten van uw school door naar het vmbo (zie Hoofdstuk 7 en 8). 12% van uw oud-leerlingen die oorspronkelijk zijn ingestroomd op vmbo gl/tl zijn afgestroomd naar vmbo kb/bb (zie Hoofdstuk 9). Vanuit uw school stromen over het algemeen jongens even vaak door naar havo of vwo als meisjes. Leerlingen met een migratieachtergrond stromen ongeveer even vaak door naar havo of vwo dan leerlingen zonder een migratieachtergrond. Leerlingen afkomstig uit gezinnen met lage inkomens stromen minder vaak door naar havo of vwo dan leerlingen afkomstig uit gezinnen met hoge inkomens (zie Hoofdstuk 11). ●

### 3 SAMENSTELLING LEERLINGENBESTAND

Hoe ziet de samenstelling van uw leerlingenbestand eruit? In de volgende figuren laten we dat zien. Er is gekeken naar het percentage leerlingen met een migratieachtergrond, het percentage leerlingen met ouders met een laag inkomen en het percentage leerlingen uit eenoudergezinnen. Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de ontwikkeling in de omvang van deze groepen in uw leerlingenbestand. We kijken hierbij alleen naar alle leerlingen op uw school die in een bepaald schooljaar in groep 3 of hoger zitten.

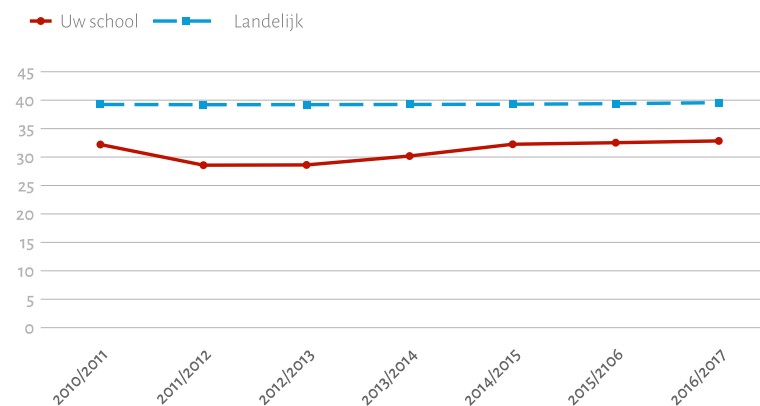


**Figuur 3.1** Percentage leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond, voor de schooljaren 2009 t/m 2017<sup>a</sup>

<sup>a</sup> Het betreft hier driejaarsgemiddelden. Als er informatie over uw school ontbreekt in de trendfiguur kan dat zijn omdat er geen gegevens beschikbaar zijn voor uw school of omdat er minder dan zes leerlingen zijn waarop het percentage is gebaseerd.

**Figuur 3.1** toont de ontwikkeling in het aandeel leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond. Onder leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond wordt verstaan: eerste- en tweedegeneratiemigranten uit niet-westerse herkomstlanden. Landelijk is het percentage leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond op basisscholen tussen de schooljaren 2010/2011 en 2016/2017

licht gestegen. In het schooljaar 2016/2017 heeft 5% van uw leerlingen een migratieachtergrond. Dat is lager dan het landelijk gemiddelde.

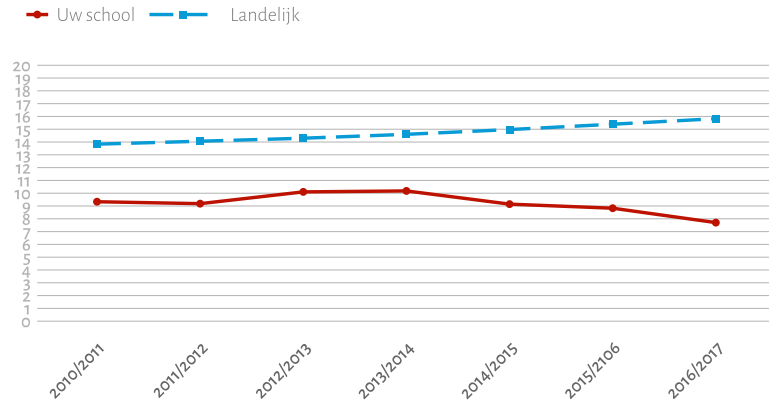


**Figuur 3.2** Percentage leerlingen met ouders met een laag inkomen, voor de schooljaren 2009 t/m 2017<sup>a</sup>

<sup>a</sup> Het betreft hier driejaarsgemiddelden. Als er informatie over uw school ontbreekt in de trendfiguur kan dat zijn omdat er geen gegevens beschikbaar zijn voor uw school of omdat er minder dan zes leerlingen zijn waarop het percentage is gebaseerd.

In **Figuur 3.2** wordt het percentage leerlingen afkomstig uit gezinnen met relatief lage inkomens gepresenteerd. Onder gezinnen met relatief lage inkomens wordt de laagste 40% van de huishoudinkomens verstaan. Tussen 2010/2011 en 2016/2017 is het landelijk percentage leerlingen uit gezinnen met een relatief laag inkomen op basisscholen ongeveer gelijk gebleven. Op uw school komt in het schooljaar 2016/2017 33% van uw leerlingen uit een gezin met een relatief laag inkomen. Dat is ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde.





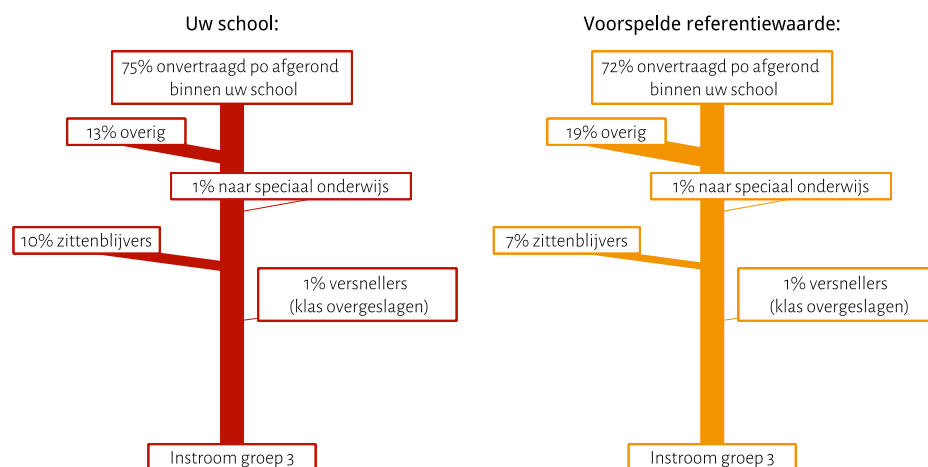
**Figuur 3.3** Percentage leerlingen afkomstig uit eenoudergezinnen, voor de schooljaren 2009 t/m 2017<sup>a</sup>

<sup>a</sup>Het betreft hier driejaarsgemiddelden. Als er informatie over uw school ontbreekt in de trendfiguur kan dat zijn omdat er geen gegevens beschikbaar zijn voor uw school of omdat er minder dan zes leerlingen zijn waarop het percentage is gebaseerd.

**Figuur 3.3** laat de trend zien van het percentage leerlingen dat afkomstig is uit een eenoudergezin. Landelijk is het percentage basisschoolleerlingen uit een eenoudergezin tussen 2010/2011 en 2016/2017 licht gestegen. In het schooljaar 2016/2017 bestaat uw leerlingenbestand voor 8% uit leerlingen uit eenoudergezinnen. Dat is lager dan het landelijk gemiddelde. ●

## 4 HOE ZIET DE SCHOOLLOOPBAAN VAN UW LEERLINGEN ERUIT?

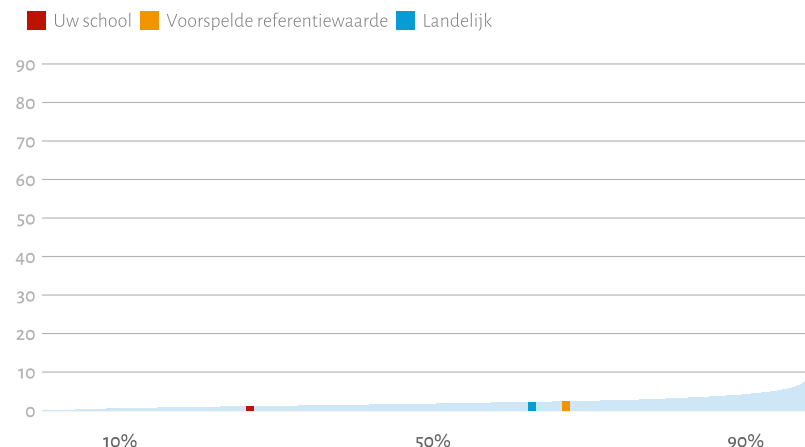
Hoe ziet de schoolloopbaan van uw leerlingen eruit? In **Figuur 4.1** geven we een overzicht. Het linker diagram betreft de instroompercentages van uw school en het rechter diagram geeft de voorspelde referentiewaardes weer.



**Figuur 4.1** Schoolloopbaan van uw leerlingen vanaf groep 3 in het basisonderwijs, voor de samengevoegde instroomcohorten 2009, 2010 en 2011<sup>a</sup>

<sup>a</sup>Voor alle begrippen in de figuur is de instroom in groep 3 de basis voor het percentage, op deze manier worden de kleuterjaren buiten beschouwing gelaten.

Van de leerlingen op uw school, heeft 75% onvertraagd het basisonderwijs doorlopen. In vergelijking met de voorspelde referentiewaarde ligt dit percentage op uw school ongeveer even hoog. 1% heeft een klas overgeslagen. Dit is ongeveer even hoog als de voorspelde referentiewaarde. 10% van uw leerlingen is blijven zitten. Dit is hoger dan de voorspelde referentiewaarde. 1% is naar het speciaal onderwijs gegaan. Wanneer we dit vergelijken met de voorspelde referentiewaarde, scoort uw school hoger.



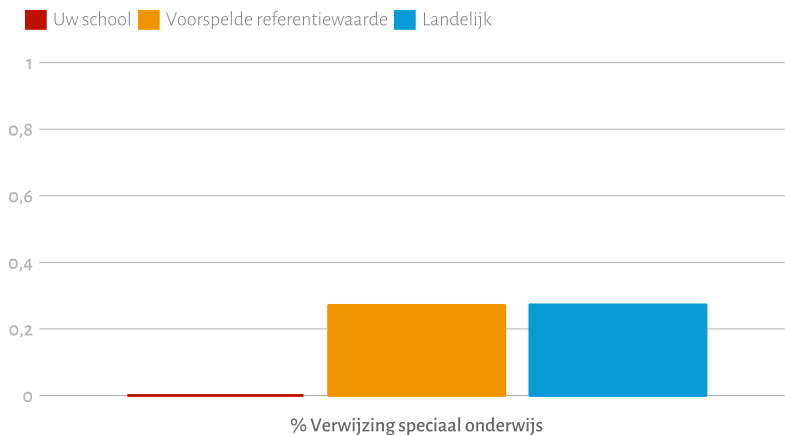
**Figuur 4.2** Percentage zittenblijvers in het basisonderwijs vanaf groep 3, voor de samengevoegde schooljaren 2015, 2016 en 2017

**Figuur 4.2** laat zien hoeveel procent van de leerlingen gedurende het regulier basisonderwijs doubleert. We kijken hierbij naar het totale percentage zittenblijvers per schooljaar, ongeacht het leerjaar waarin de leerlingen zitten. In de figuur worden de scores van alle scholen in oplopende volgorde gezet. Uw school, de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde geven we daarbij apart weer. Landelijk ligt het percentage zittenblijvers op 2%, maar dat varieert: landelijk liggen de scholen met de 10% minste zittenblijvers onder de 1% en de scholen met de 10% meeste zittenblijvers boven de 4%.

Voor uw school ligt het percentage zittenblijvers op 1%. In vergelijking met de voorspelde referentiewaarde ligt het percentage op uw school lager. In vergelijking met het landelijk gemiddelde blijven er op uw school minder leerlingen zitten.

#### Box 4.1 Zittenblijven gedurende de basisschool

Landelijk blijven leerlingen het vaakst zitten in groep 3. Als we kijken naar de kenmerken van leerlingen die blijven zitten, ongeacht in welk leerjaar, dan is de denominatie van de school van belang: leerlingen die op een school zitten met een algemeen bijzondere of algemeen confessionele grondslag hebben in vergelijking met leerlingen die op een openbare school zitten een grotere kans om te blijven zitten. Leerlingen die op een school zitten met een gemengde grondslag, hebben een kleinere kans om te blijven zitten in vergelijking met leerlingen die op een openbare school zitten. Daarnaast doet de huishoudsamenstelling er ook toe: leerlingen die in een tweeoudergezin wonen hebben een kleinere kans om te blijven zitten dan leerlingen wonend in een eenpersoonshuishouden of een huishouden zonder juridische ouders. Ook blijkt het huishoudinkomen relevant te zijn: leerlingen uit hoge inkomensgezinnen hebben een kleinere kans en leerlingen uit lage inkomensgezinnen een grotere kans om te blijven zitten wanneer we ze vergelijken met leerlingen uit gemiddelde inkomensgezinnen.



**Figuur 4.3** Percentage leerlingen in het basisonderwijs dat naar het speciaal onderwijs is gegaan, voor leerjaren vanaf groep 3 van de samengevoegde schooljaren 2015, 2016 en 2017

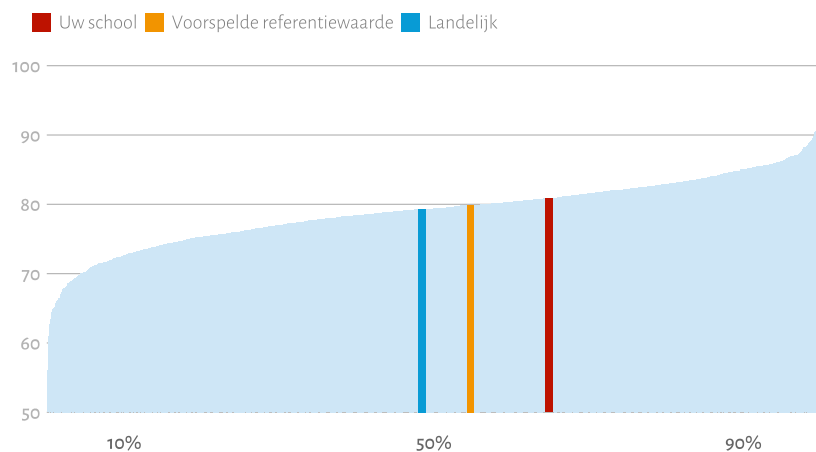
Sommige leerlingen kunnen niet meekomen in het regulier basisonderwijs. Zij krijgen dan een verwijzing naar het speciaal onderwijs waar ze een beter passende vorm van onderwijs kunnen krijgen. **Figuur 4.3** toont het percentage leerlingen dat doorgestroomd is van het regulier naar speciaal basisonderwijs. Landelijk zien we

dat 0,3% van de basisschoolleerlingen gedurende hun basisschoolloopbaan doorverwezen wordt naar het speciaal onderwijs.

Op uw school ligt het percentage verwijzingen naar het speciaal onderwijs op 0,0%. Het percentage verwijzingen is lager dan de voorspelde referentiewaarde. In vergelijking met het landelijk percentage ligt het percentage op uw school lager. ●

## 5 HOE SCOREN UW LEERLINGEN OP DE EINDTOETS?

Om te kijken hoe uw leerlingen het doen op school, kijken we eerst naar de gemiddelde eindtoetsscore.<sup>1</sup> Vervolgens gaan we in op de samenhang tussen de eindtoetsscores en de voortgang in het voorgezet onderwijs.



**Figuur 5.1** Gemiddelde eindtoetsscore in vergelijking met andere scholen met dezelfde soort eindtoets, voor de samengevoegde schooljaren 2014, 2015 en 2016

In **Figuur 5.1** wordt de gemiddelde eindtoetsscore vergeleken met alle andere basisscholen in Nederland met dezelfde eindtoets. De cijfers die in dit hoofdstuk worden gepresenteerd hebben betrekking op de toets die u afneemt op uw school, namelijk: IEP Eindtoets.<sup>2</sup> De gemiddelde score van die eindtoets ligt landelijk op 79 en dat varieert. De scholen met de 10% laagste eindtoetsscores liggen onder de 72 en de 10% scholen die het hoogst scoren op de eindtoets, liggen boven de 85.

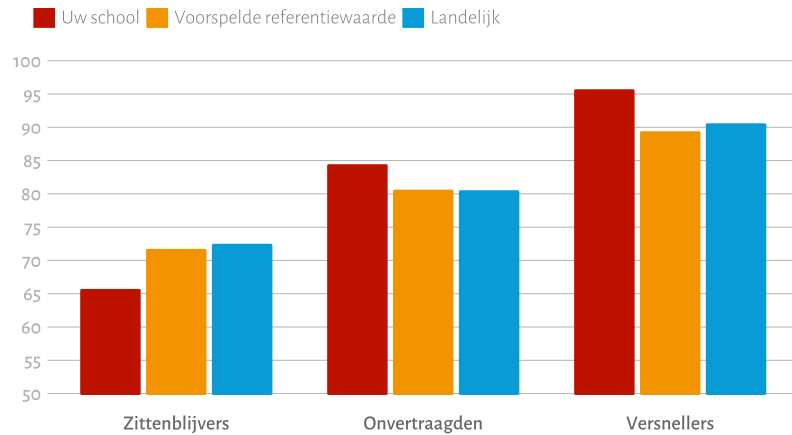
<sup>1</sup>De gebruikte eindtoets voor uw school is gebaseerd op een aantal beslisregels, deze vindt u in Bijlage 4.

<sup>2</sup>De eindtoets gebruikt door het grootste deel van de leerlingen in het laatste schooljaar van Figuur 5.1 is bepalend. Dit kan ertoe leiden dat de cijfers in deze figuur gebaseerd zijn op één of twee schooljaren en niet op alle leerlingen die een eindtoets hebben gemaakt.

Op uw school ligt de gemiddelde eindtoetsscore op 81. Deze gemiddelde eindtoetsscore ligt ongeveer gelijk aan de voorspelde referentiewaarde en ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde.

### Box 5.1 Hoge eindtoetsscore

Onder een hoge eindtoetsscore wordt verstaan een score van ten minste vwo-niveau. Landelijk gezien doet de huishoudsamenstelling er toe: leerlingen wonend in een tweeoudergezin hebben een grotere kans om een hoge eindtoetsscore te behalen dan leerlingen wonend in een eenpersoonshuishouden of een huishouden zonder juridische ouders. Ook het huishoudinkomen is van belang: leerlingen uit hoge inkomensgezinnen hebben een grotere kans en leerlingen uit lage inkomensgezinnen een lagere kans om een hoge eindtoetsscore te halen wanneer wij ze vergelijken met leerlingen uit gezinnen met een gemiddeld huishoudinkomen. Daarnaast is de migratieachtergrond relevant: eerste- en tweedegeneratiemigrantenleerlingen uit westerse herkomstlanden en eerstegeneratiemigrantenleerlingen uit niet-westerse herkomstlanden hebben een grotere kans om een hoge eindtoetsscore te halen dan leerlingen zonder migratieachtergrond. Tweedegeneratiemigrantenleerlingen uit niet-westerse herkomstlanden hebben een kleinere kans dan leerlingen zonder migratieachtergrond om een hoge eindtoetsscore te behalen.



**Figuur 5.2** Gemiddelde eindtoetsscores van zittenblijvers, onvertraagden en versnellers met dezelfde soort eindtoets, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2014, 2015 en 2016

\*\* Er zijn geen gegevens voor uw school beschikbaar.

In **Figuur 5.2** kijken we naar de gemiddelde eindtoetsscores van leerlingen die zijn blijven zitten, leerlingen die de basisschool zonder vertraging hebben afgerond en leerlingen die een jaar hebben overgeslagen (versnellers). De gemiddelde eindtoetsscore van zittenblijvers met de IEP Eindtoets ligt landelijk op 72. Voor leerlingen die onvertraagd hun basisschool hebben afgerond ligt de gemiddelde eindtoetsscore op 80 en voor versnellers op 90.

In de figuur kunt u zien in hoeverre uw school hoger, lager of gelijk scoort in vergelijking met de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde, voor (indien aanwezig) zowel zittenblijvers, onvertraagden als versnellers.



**Figuur 5.3** De gemiddelde eindtoetsscore afgezet tegen het percentage gewichtenleerlingen, met scholen die dezelfde eindtoets afnemen, voor de samengevoegde schooljaren 2014, 2015 en 2016

In **Figuur 5.3** laten we de gemiddelde eindtoetsscores van scholen zien ten opzichte van het percentage gewichtenleerlingen.<sup>3</sup> Via een heatmap laten we de verdeling van alle basisscholen zien. Deze heatmap heeft verschillende kleurengadaties: hoe donkerder de kleur blauw is, des te meer scholen zich op die plek van het kwadrant bevinden. Op de verticale as staat de gemiddelde eindtoetsscore van de IEP Eindtoets. Het landelijk gemiddelde voor uw eindtoets bedraagt 79. Op de horizontale as staat het percentage gewichtenleerlingen. Het landelijk gemiddelde ligt op 10%. In de figuur vormt het landelijk gemiddelde het snijpunt van de horizontale en verticale as.

De vraag is of er een trade-off bestaat tussen het percentage gewichtenleerlingen en de gemiddelde eindtoetsscore: hoe hoger het percentage gewichtenleerlingen, des te lager de gemiddelde eindtoetsscore. En andersom: hoe lager het percentage gewichtenleerlingen, des te hoger de gemiddelde eindtoetsscore.

De figuur laat zien dat deze verwachting voor een derde van de scholen niet opgaat. Voor ongeveer 10% van de scholen geldt dat ze een hoog percentage gewichtenleerlingen hebben, maar hoger dan landelijk scoren op de eindtoets (de

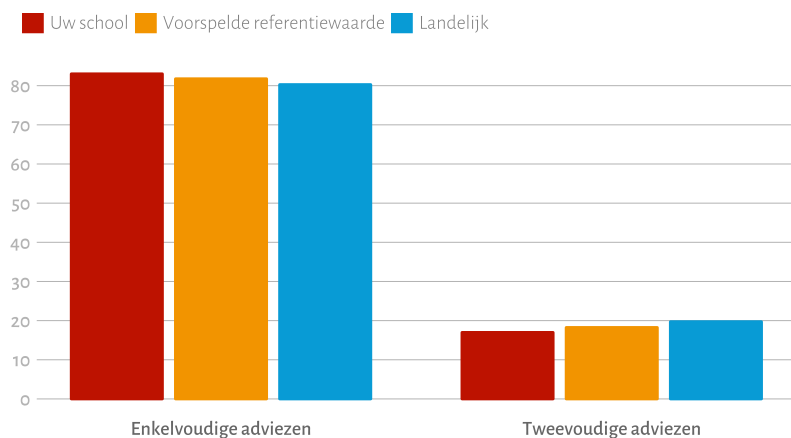
<sup>3</sup>De percentages betreffen de oude gewichtenregeling.

scholen in het kwadrant rechtsboven). Voor 23% van de scholen geldt juist het omgekeerde: ze hebben relatief weinig gewichtenleerlingen, maar scoren toch lager dan het landelijk gemiddelde op de eindtoets (de scholen in het kwadrant linksonder). Bij een aantal scholen lijkt de vooraf geformuleerde verwachting wel te bestaan: ongeveer 41% van de scholen kan worden omschreven als een school met een laag percentage gewichtenleerlingen een relatief hogere score op de eindtoets (de scholen in het kwadrant linksboven). 26% van de scholen kan worden omschreven als een school met een hoog percentage gewichtenleerlingen en een relatief lage gemiddelde score van de eindtoets (scholen in het kwadrant rechtsonder). Het kan voorkomen dat een school dermate dicht op een as ligt dat de school niet ingedeeld is in een van de vier kwadranten.

Uw school kan worden omschreven als een school waarvan het percentage gewichtenleerlingen lager ligt dan het landelijk gemiddelde en waar de eindtoetsscore ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde ligt. ●

## 6 HOE ZIEN UW SCHOOLADVIEZEN ERUIT?

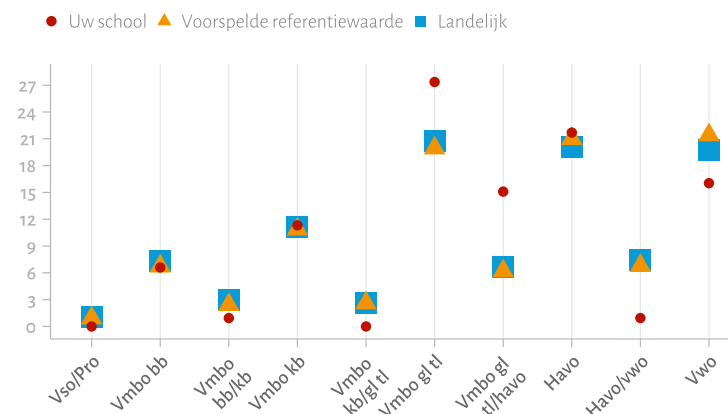
In dit hoofdstuk kijken we naar de adviezen die uw school geeft aan leerlingen. Allereerst bekijken we in hoeverre enkelvoudige of tweevoudige adviezen aan leerlingen in groep 8 worden gegeven. Daarnaast tonen we welke adviezen gegeven worden.



**Figuur 6.1** Verdeling leerlingen naar type basisschooladvies, voor de samengevoegde schooljaren 2014, 2015 en 2016

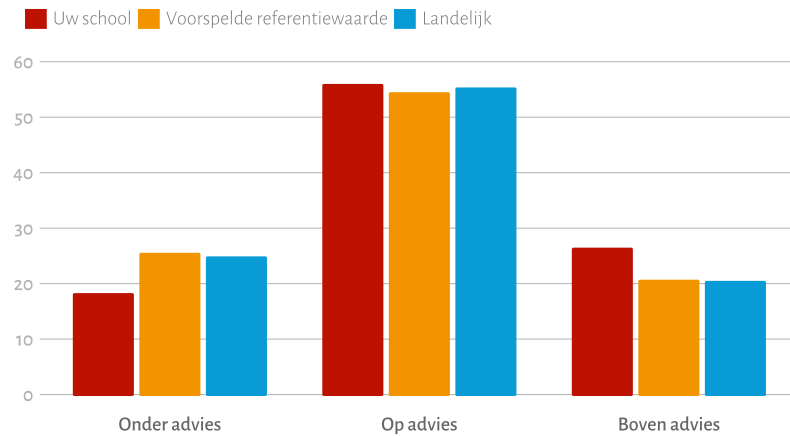
In **Figuur 6.1** is de verdeling van de basisschooladviezen gepresenteerd. Basisscholen in Nederland geven gemiddeld in 80% van het totaal aantal adviezen een enkelvoudig advies aan leerlingen van groep 8. 20% van de leerlingen krijgt een tweevoudig basisschooladvies.

Het percentage enkelvoudige adviezen op uw school bedraagt 83% en dit is ongeveer evenveel als de voorspelde referentiewaarde en tevens ongeveer evenveel als het landelijk gemiddelde. Het aandeel leerlingen met tweevoudige adviezen op uw school is 17%. Dit percentage is ongeveer evenveel als de voorspelde referentiewaarde en tevens ongeveer evenveel als het landelijk gemiddelde.



**Figuur 6.2** Verdeling basisschooladvies, voor de samengevoegde schooljaren 2014, 2015 en 2016

Welke adviezen worden gegeven, wordt duidelijk uit **Figuur 6.2**. De meeste adviezen worden landelijk gezien gegeven voor vmbo gl/tl, namelijk 21%. Het tweede meest gegeven advies is havo (20%). Het derde meest gegeven advies is vwo (20%). In de figuur kunt u zien in welke mate uw school deze en andere adviezen heeft gegeven.

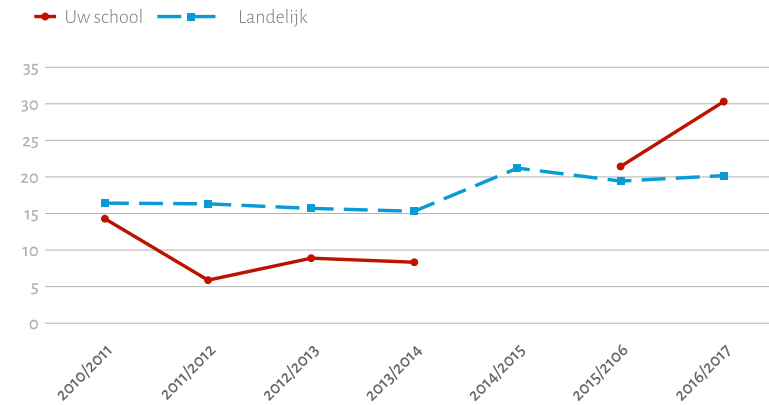


**Figuur 6.3** Percentage leerlingen met eindtoetsscore dat onder, op of boven het gekregen basisschooladvies ligt, voor de samengevoegde schooljaren 2014, 2015 en 2016<sup>a</sup>

<sup>a</sup>De toelichting op de wijze waarop deze indicator berekend is, vindt u in Bijlage 4.

Hoe verhoudt uw basisschooladvies zich tot de uitslag van de eindtoets? Dit wordt gepresenteerd in **Figuur 6.3**. Uit de figuur blijkt dat landelijk gezien 25% van de leerlingen een eindtoetsscore heeft die onder het advies van de basisschool ligt. Landelijk heeft 55% een eindtoetsscore die op het niveau van het gegeven basisschooladvies ligt. 20% van de leerlingen heeft een eindtoetsscore die boven het gegeven basisschooladvies ligt.

Op uw school heeft 18% van uw leerlingen een eindtoetsscore die onder het gegeven basisschooladvies ligt. Dit is lager dan de voorspelde referentiewaarde en tevens lager dan het landelijk gemiddelde. 56% van uw leerlingen heeft een eindtoetsscore die overeenkomt met het gegeven basisschooladvies. Dit percentage is ongeveer evenveel als de voorspelde referentiewaarde en ook ongeveer evenveel als het landelijk gemiddelde. Op uw school behaalt 26% van uw leerlingen een eindtoetsscore die boven het gegeven basisschooladvies ligt. Dit is hoger dan de voorspelde referentiewaarde, en tevens hoger dan het landelijk gemiddelde.



**Figuur 6.4** Percentage leerlingen dat een eindtoetsscore heeft behaald dat boven het basisschooladvies ligt, voor de schooljaren 2009 t/m 2016<sup>a</sup>

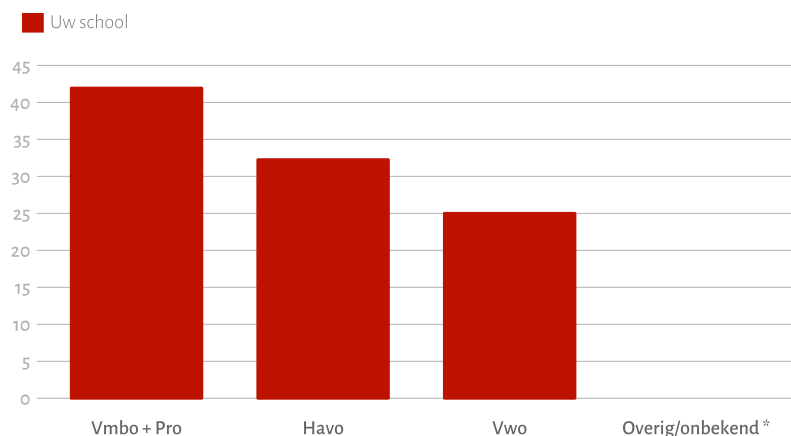
<sup>a</sup>Ieder schooljaar gaat alleen over cijfers van dat jaar. Als er informatie over uw school ontbreekt in de trendfiguur kan dat zijn omdat er geen gegevens beschikbaar zijn voor uw school of omdat er minder dan zes leerlingen zijn waarop het percentage is gebaseerd.

In hoeverre is het percentage leerlingen dat een eindtoetsscore heeft boven het gegeven advies, de afgelopen jaren veranderd? Dit wordt gepresenteerd in **Figuur 6.4**. Het landelijk percentage leerlingen met een eindtoetsscore die boven het basisschooladvies ligt, is de laatste jaren gestegen. Dit zou verband kunnen houden met de gewijzigde regeling rondom de eindtoets en het basisschooladvies die geldt vanaf leerjaar 2014/2015. In de figuur kunt u zien in hoeverre uw school afwijkt van de landelijke trend. ●



## 7 OPLEIDINGSNIVEAU VOORTGEZET ONDERWIJS

Waar gaan uw leerlingen naartoe nadat ze uw school verlaten hebben? Op welk niveau vervolgen uw oud-leerlingen hun opleiding? De figuren tonen de onderwijsbestemming van uw oud-leerlingen in het derde leerjaar van het voortgezet onderwijs. De eerste twee jaren laten we vanwege de brugperiode buiten beschouwing.

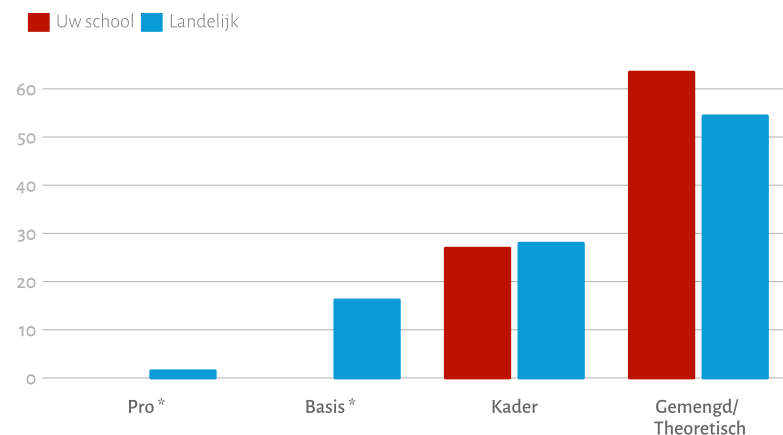


**Figuur 7.1** Procentuele verdeling niveau voortgezet onderwijs oud-leerlingen in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2012, 2013 en 2014

\* Vanwege te kleine aantallen ( $n \leq 5$ ) worden geen cijfers gepresenteerd.

\*\* Er zijn geen gegevens voor uw school beschikbaar.

**Figuur 7.1** laat een procentuele verdeling van het niveau in het voortgezet onderwijs zien van oud-leerlingen in hun derde leerjaar van het voortgezet onderwijs. Van uw school is 25% van de leerlingen doorgestroomd naar een vwo-opleiding. Het percentage doorstomers naar het havo is 32%. Het percentage doorstomers naar het vmbo en praktijkonderwijs is 42%.



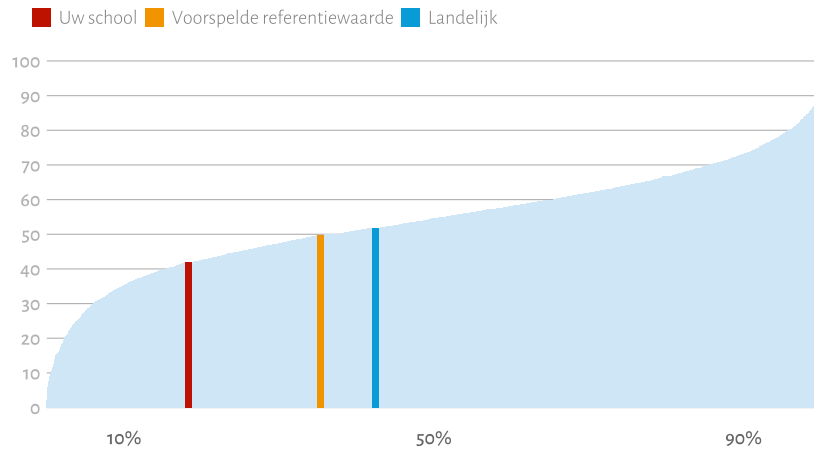
**Figuur 7.2** Procentuele verdeling oud-leerlingen die zijn doorgestroomd naar het vmbo of praktijkonderwijs (Pro) over de verschillende niveaus, in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2012, 2013 en 2014

\* Vanwege te kleine aantallen ( $n \leq 5$ ) worden geen cijfers gepresenteerd.

\*\* Er zijn geen gegevens voor uw school beschikbaar.

In **Figuur 7.2** laten we zien op welk niveau oud-leerlingen binnen de keuze voor het vmbo en praktijkonderwijs terecht zijn gekomen. Landelijk stroomt 1% door naar het praktijkonderwijs. 16% stroomt door naar de vmbo basisberoepsgerichte leerweg, 28% naar de vmbo kaderberoepsgerichte leerweg en 54% naar de gemengde/theoretische leerweg. Van uw oud-leerlingen stroomt 63% door naar een opleiding in de gemengde of theoretische leerweg. 27% van uw oud-leerlingen zit in leerjaar 3 op de kaderberoepsgerichte leerweg.

Wat leiden we af uit deze gegevens over doorstromende oud-leerlingen? Dat wordt duidelijker als we ze in een breder perspectief plaatsen door de doorstroomcijfers te vergelijken met die van andere scholen en met de score van de voorspelde referentiewaarde. In de **Figuren 7.3, 7.4 en 7.5** geven we de scores van alle scholen in oplopende volgorde weer. In die figuren worden met gekleurde lijnen uw school, de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde uitgelicht.

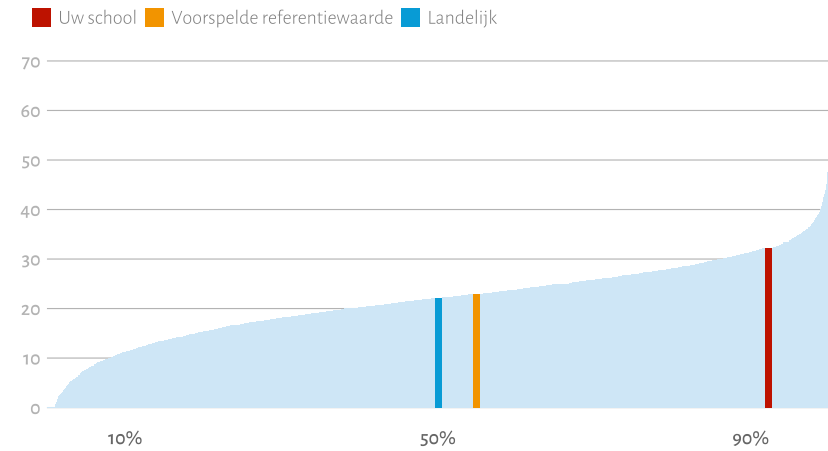


**Figuur 7.3** Percentage oud-leerlingen dat in leerjaar 3 van het voorgezet onderwijs in het vmbo of praktijkonderwijs zit, in vergelijking met andere scholen, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2012, 2013 en 2014

\* Vanwege te kleine aantallen ( $n \leq 5$ ) worden geen cijfers gepresenteerd.

\*\* Er zijn geen gegevens voor uw school beschikbaar.

**Figuur 7.3** laat zien dat landelijk gezien 52% van de basisschoolleerlingen doorstroomt naar het vmbo of praktijkonderwijs en dit percentage varieert tussen scholen: landelijk liggen de 10% scholen met de laagste doorstroompercentages naar het vmbo of praktijkonderwijs onder de 35% en de scholen met de 10% hoogste doorstroompercentages zitten boven de 73%. Het percentage doorstomers naar het vmbo of het praktijkonderwijs vanuit uw school is 42%. Dat is ongeveer even hoog als de voorspelde referentiewaarde en lager dan het landelijk gemiddelde.

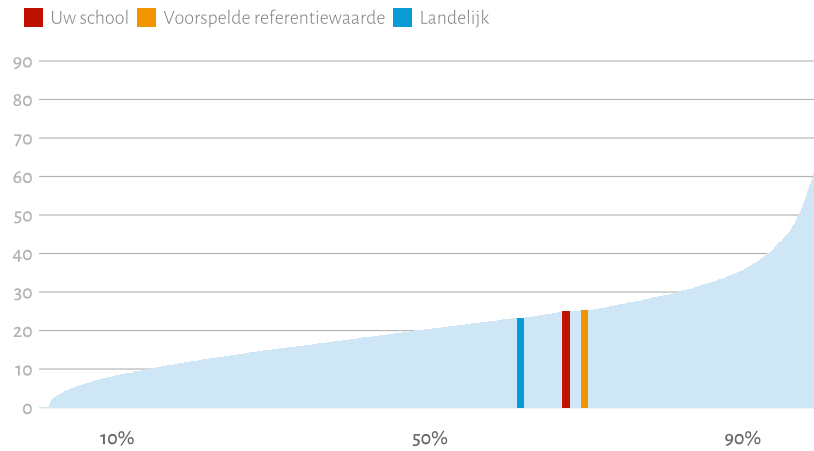


**Figuur 7.4** Percentage oud-leerlingen dat in leerjaar 3 van het voorgezet onderwijs op het havo zit, in vergelijking met andere scholen, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2012, 2013 en 2014

\* Vanwege te kleine aantallen ( $n \leq 5$ ) worden geen cijfers gepresenteerd.

\*\* Er zijn geen gegevens voor uw school beschikbaar.

**Figuur 7.4** laat zien dat 22% van alle basisschoolleerlingen doorstroomt naar het havo. Dit varieert tussen scholen: landelijk liggen de 10% laagst scorende scholen onder de 11% en de scholen met de 10% hoogste scores kennen een doorstroompercentage van boven de 31%. Vanuit uw school is het percentage doorstomers naar het havo 32% en dit is hoger dan de voorspelde referentiewaarde. Het percentage van uw school ligt hoger dan het landelijk gemiddelde.



**Figuur 7.5** Percentage oud-leerlingen dat in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs in het vwo zit, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2012, 2013 en 2014

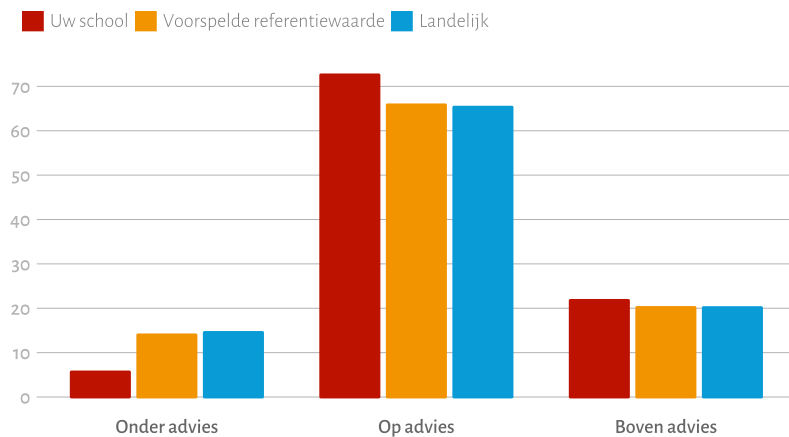
\* Vanwege te kleine aantallen ( $n \leq 5$ ) worden geen cijfers gepresenteerd.

\*\* Er zijn geen gegevens voor uw school beschikbaar.

**Figuur 7.5** toont dat landelijk gezien 23% van de basisschoolleerlingen naar het vwo gaat. Het aantal leerlingen dat doorstroomt naar het vwo varieert tussen scholen: landelijk liggen de 10% laagst scorende scholen onder de 8% en de scholen met de 10% hoogste scores kennen een doorstroompercentage naar het vwo van boven de 36%. 25% van uw oud-leerlingen stroomt door naar het vwo. Dat percentage ligt ongeveer gelijk aan de voorspelde referentiewaarde en tevens ongeveer gelijk aan het landelijk percentage. ●

## 8 HOE VERLOOPT DE AANSLUITING MET HET VOORTGEZET ONDERWIJS?

Hoe verloopt de aansluiting tussen de basisschool en het voortgezet onderwijs? Een belangrijke aanwijzing daarvoor is hoeveel oud-leerlingen in het derde leerjaar een opleiding volgen die overeenkomt met het basisschooladvies. Ook is relevant hoe vaak oud-leerlingen terechtkomen in een opleiding in het voortgezet onderwijs die boven of onder het basisschooladvies ligt.<sup>4</sup>



**Figuur 8.1** Percentage oud-leerlingen dat in leerjaar 3 van het voorgezet onderwijs boven, op of onder het gegeven basisschooladvies zit, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2012, 2013 en 2014

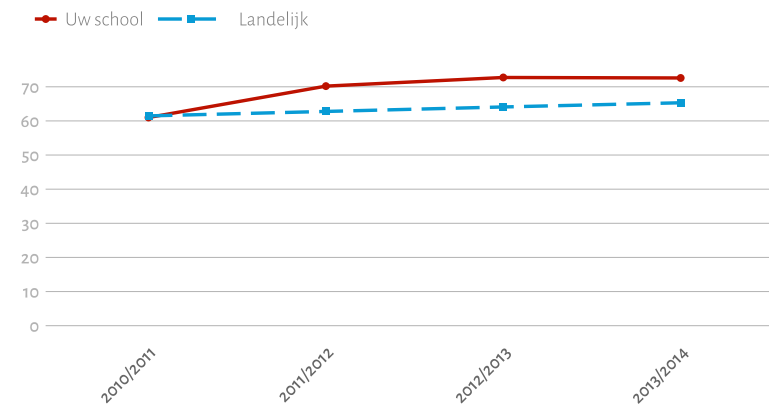
\* Vanwege te kleine aantallen ( $n \leq 5$ ) worden geen cijfers gepresenteerd.

\*\* Er zijn geen gegevens voor uw school beschikbaar.

**Figuur 8.1** toont het percentage oud-leerlingen dat in het derde leerjaar van het voorgezet onderwijs een opleiding volgt die hoger is dan het gegeven advies, het percentage oud-leerlingen dat een opleiding volgt gelijk aan het gegeven basisschooladvies en het percentage oud-leerlingen dat een opleiding volgt op een lager niveau dan het gegeven basisschooladvies. Uit de figuur blijkt dat na het verlaten van de basisschool, landelijk gezien 20% in het derde leerjaar op een niveau

<sup>4</sup>Voor de bepaling van onder, op of boven het gegeven basisschooladvies zitten hanteren we de definitie van de Inspectie van het Onderwijs. Zie Bijlage 4 voor de toelichting.

zit boven het gegeven basisschooladvies en 65% op het basisschooladvies. Landelijk zit 15% na drie jaar op een lager niveau dan het niveau van het gegeven basisschooladvies. Van uw school zit 22% van uw oud-leerlingen na drie jaar boven het gegeven basisschooladvies. Dit is ongeveer even hoog als de voorspelde referentiewaarde en tevens ongeveer even hoog als het landelijk gemiddelde. 73% van uw oud-leerlingen volgt een opleiding op het gegeven basisschooladvies. Dit percentage is ongeveer even hoog als de voorspelde referentiewaarde en hoger dan het landelijk gemiddelde. 6% van uw oud-leerlingen zit na drie jaar onder het gegeven basisschooladvies. Dit is lager dan de voorspelde referentiewaarde en tevens lager dan het landelijk gemiddelde.



**Figuur 8.2** Trend in het percentage oud-leerlingen dat in leerjaar 3 van het voorgezet onderwijs een opleiding doet die overeenkomt met het gegeven basisschooladvies, voor de uitstroomcohorten 2009 t/m 2014<sup>9</sup>

<sup>9</sup>Het betreft hier driejaarsgemiddelden. Als er informatie over uw school ontbreekt in de trendfiguur kan dat zijn omdat er geen gegevens beschikbaar zijn voor uw school of omdat er minder dan zes leerlingen zijn waarop het percentage is gebaseerd.

In **Figuur 8.2** wordt de trend van het percentage oud-leerlingen in het voortgezet onderwijs gepresenteerd, dat in het derde leerjaar van het voorgezet onderwijs nog steeds een opleiding volgt die overeenkomt met het gegeven basisschooladvies.<sup>5</sup> We laten de cijfers van vier achtereenvolgende jaren zien om u een beeld te geven van de ontwikkelingen op de langere termijn. Het landelijk percentage

<sup>5</sup>In Bijlage 4 leggen we uit hoe we dit berekend hebben.

oud-leerlingen dat een opleiding volgt dat overeenkomt met het schooladvies is gestegen. In de figuur is te zien in hoeverre uw school afwijkt van de landelijke trend.

### **Box 8.1 Te hoge en te lage adviezen**

*Het advies is altijd een momentopname. Leerlingen maken na de eindtoets belangrijke ontwikkelingen door die bepalend zijn voor hun succes. Op zichzelf is het dus niet vreemd dat er afwijkingen zijn van het advies. Wel van belang is of uw school daar sterk boven of onder zit en wat de trend is.*

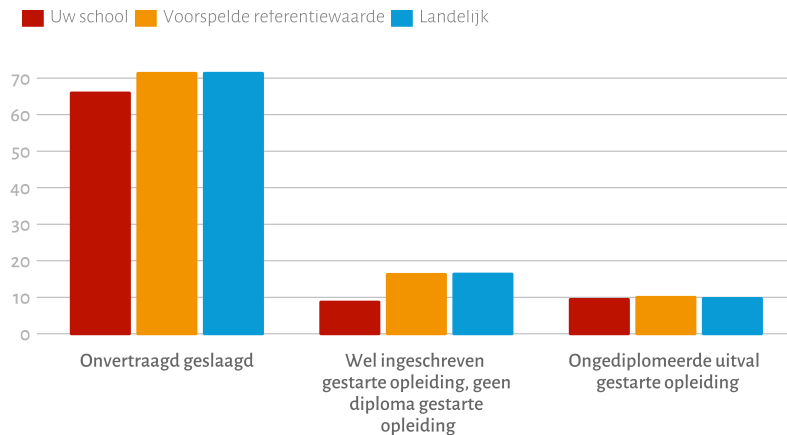
*Wanneer uw school duidelijk afwijkt, kan dat aanleiding zijn om te overleggen tussen basisscholen en scholen in het voortgezet onderwijs. Geldt die afwijking specifiek voor uw school en niet voor andere basisscholen? Dan is het wellicht zinvol om het eigen adviesbeleid tegen het licht te houden. Of komt dit meer algemeen voor en heeft dit iets te maken met het selectiebeleid van scholen voor voortgezet onderwijs? In beide gevallen geeft deze informatie handvatten om de aansluiting tussen het basisonderwijs en voortgezet onderwijs te bespreken.*

*Wanneer een leerling een te hoog basisschooladvies heeft gekregen, betekent dit dat deze leerling drie jaar later op een lager niveau zit in het voortgezet onderwijs dan verwacht. Geslacht is hiervoor een belangrijke predictor: jongens hebben de grootste kans om na drie jaar op een lager niveau te zitten dan het gegeven basisschooladvies. Ook doet de huishoudsamenstelling er toe: een kleinere kans op een te hoog advies hebben leerlingen woonachtig in een tweoudergezin in vergelijking met leerlingen wonend in een eenpersoonshuishouden of een huishouden zonder juridische ouders. Daarnaast is de migratieachtergrond ook van belang: leerlingen met een migratieachtergrond hebben een kleinere kans om een te hoog basisschooladvies te krijgen dan leerlingen zonder migratieachtergrond.*

*Daarentegen krijgen sommige leerlingen een te laag basisschooladvies en zitten zij na drie jaar op een hoger niveau in het voortgezet onderwijs dan verwacht. Migratieachtergrond is hierbij van belang: leerlingen met een migratieachtergrond hebben een grotere kans om een te laag basisschooladvies te krijgen dan leerlingen zonder migratieachtergrond. Vervolgens hebben meisjes ook een grotere kans om een te laag basisschooladvies te krijgen. Ook doet de huishoudsamenstelling er toe: leerlingen wonend in een tweoudergezin hebben in vergelijking met leerlingen die wonen in een eenoudergezin of zonder juridische een grotere kans om na drie jaar een onderwijsniveau boven het eerder gegeven basisschooladvies te zitten. ●*

## 9 SUCCES IN HET VOORTGEZET ONDERWIJS: PRESTATIES EN UITVAL

Hoe goed presteren uw oud-leerlingen in het voortgezet onderwijs? En hoe goed doen ze het in vergelijking met leerlingen van andere scholen?



**Figuur 9.1** Percentage oud-leerlingen dat de gestarte vervolgopleiding binnen de nominale opleidingsduur heeft afgerond, nog bezig is of ongediplomeerd de gestarte opleiding heeft verlaten, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2008, 2009 en 2010<sup>a</sup>

\* Vanwege te kleine aantallen ( $n \leq 5$ ) worden geen cijfers gepresenteerd.

\*\* Er zijn geen gegevens voor uw school beschikbaar.

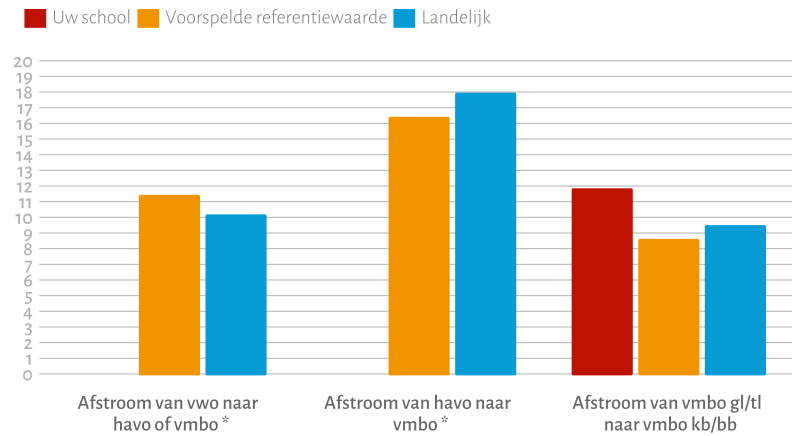
<sup>a</sup>Het meetmoment voor de gestarte opleiding is drie jaar na het verlaten van de basisschool.

**Figuur 9.1** toont het percentage leerlingen dat het voortgezet onderwijs zonder vertraging heeft afgerond met een diploma, na de nominale opleidingsduur nog staat ingeschreven in de opleiding zonder een diploma te hebben gehaald of de gestarte opleiding heeft verlaten zonder diploma. We kijken hierbij naar de opleiding waaraan de leerling na het verlaten van de basisschool is begonnen. Landelijk gezien haalt 71% binnen de nominale opleidingsduur een diploma in het voortgezet onderwijs. 16% staat na de nominale opleidingsduur van de opleiding nog steeds ingeschreven maar heeft nog geen diploma gehaald. Dit kan

bijvoorbeeld voorkomen als leerlingen zijn blijven zitten. 10% van de leerlingen heeft ongediplomeerd de gestarte opleiding verlaten, dit kunnen leerlingen zijn die ongediplomeerd het voortgezet onderwijs hebben verlaten of tussentijds de opleiding hebben verlaten als op- of afstromer. Van uw oud-leerlingen die een vervolgopleiding zijn gaan doen, haalt 66% binnen de nominale studietijd een diploma in het voortgezet onderwijs. Dit is ongeveer even hoog als de voorspelde referentiewaarde en tevens ongeveer even hoog als het landelijk gemiddelde. Van uw oud-leerlingen is 9% een vervolgopleiding gaan doen, maar heeft (nog) geen diploma gehaald. Dit percentage ligt lager dan de voorspelde referentiewaarde en tevens lager dan het landelijk gemiddelde. Van uw oud-leerlingen heeft 9% ongediplomeerd de gestarte vervolgopleiding verlaten. Dit percentage is ongeveer even hoog als de voorspelde referentiewaarde en tevens ongeveer even hoog als het landelijk gemiddelde.

### Box 9.1 Diploma behaald zonder vertraging in het voortgezet onderwijs

Een van de belangrijkste kenmerken voor het onvertraagd behalen van een diploma in het voortgezet onderwijs is migratieachtergrond: leerlingen zonder migratieachtergrond hebben een grotere kans om het diploma van het voortgezet onderwijs binnen de nominale tijd te halen, in vergelijking met leerlingen met een migratieachtergrond. Daarnaast is de huishoudsamenstelling ook relevant: leerlingen die wonen in een tweeoudergezin hebben een grotere kans om een diploma in het voortgezet onderwijs onvertraagd af te ronden dan leerlingen die in een eenpersoonshuishouden wonen of zonder juridische ouders wonen. Tot slot, is denominatie van de basisschool ook van belang: leerlingen die hebben gezeten op een basisschool met een gemengde grondslag, hebben een grotere kans om op het voortgezet onderwijs een diploma onvertraagd te halen dan leerlingen die op een openbare basisschool hebben gezeten.



**Figuur 9.2** Percentage leerlingen dat is afgestroomd naar een lager niveau in de eerste drie jaren na de uitstroom, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2012, 2013 en 2014

\* Vanwege te kleine aantallen ( $n \leq 5$ ) worden geen cijfers gepresenteerd.

\*\* Er zijn geen gegevens voor uw school beschikbaar.

Soms veranderen leerlingen van niveau omdat ze het niveau van hun eerst gekozen opleiding niet aankunnen. Ze gaan dan een opleiding op een lager niveau volgen (afstroom). **Figuur 9.2** laat de afstroompercentages zien van oud-leerlingen van basisscholen. Landelijk stroomt 10% van de oorspronkelijke doorstromers op vwo af naar havo of vmbo. Van de oorspronkelijke doorstromers op havo stroomt 18% af naar vmbo en van de oorspronkelijke doorstromers op vmbo gl/tl stroomt 9% af naar vmbo bb/kb. 12% van uw oud-leerlingen die oorspronkelijk zijn gestart op vmbo gl/tl zijn afgestroomd naar vmbo kb/bb. Dit percentage ligt hoger dan de voorspelde referentiewaarde, en tevens hoger dan het landelijk gemiddelde.

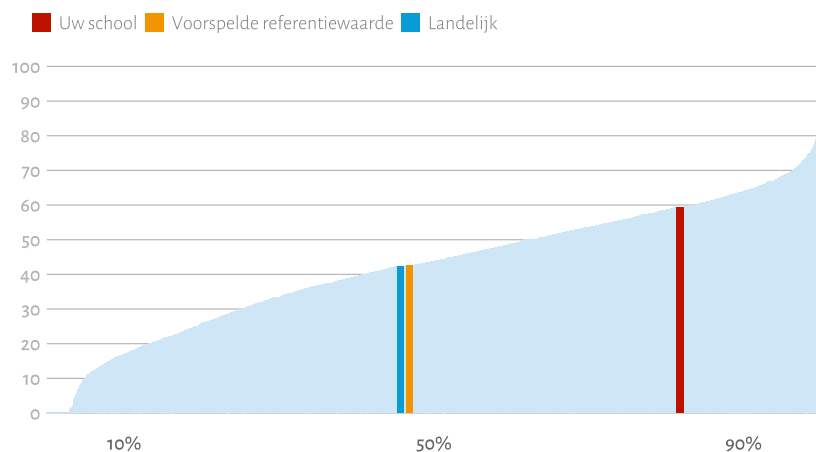
### Box 9.2 Tussentijdse af- en opstroom in het voortgezet onderwijs

Wanneer leerlingen niet op het juiste onderwijsniveau zitten, kunnen zij tussentijds af- of opstromen. Als we kijken naar tussentijds afstromen, zien we dat geslacht hierbij van belang is: jongens hebben een grotere kans om af te stromen dan meisjes. Ook de huishoudsamenstelling doet er toe: leerlingen die wonen in een tweeoudergezin hebben een kleinere kans om af te stromen dan leerlingen die wonen in een eenoudergezin of in een huishouden zonder juridische ouders. Daarnaast is migratieachtergrond relevant: de kans om af te stromen is minder groot voor leerlingen met een migratieachtergrond dan voor leerlingen zonder migratieachtergrond.

Daarnaast zijn er ook leerlingen die op een onderwijsniveau onder hun niveau zitten en zodoende opstromen naar een hoger onderwijsniveau. Een van de belangrijkste kenmerken is geslacht: meisjes hebben een grotere kans om op te stromen in het voortgezet onderwijs. Daarnaast is de huishoudsamenstelling van belang: leerlingen uit tweeoudergezinnen hebben een grotere kans om op te stromen dan leerlingen uit eenoudergezinnen of leerlingen die zonder juridische ouders wonen. Als laatste doet de migratieachtergrond er toe: leerlingen met een migratieachtergrond hebben een grotere kans om op te stromen dan leerlingen zonder migratieachtergrond. ●

## 10 VOORSPELLINGSKRACHT VAN EINDTOETS EN SCHOOLADVIES

Hoe voorspellend zijn het basisschooladvies en de eindtoetsscores voor het succes van leerlingen in het voortgezet onderwijs? En hoe verhoudt die voorspellende waarde zich tot het landelijk gemiddelde? Deze vragen zijn interessant, omdat de voorspellende waarde van de advisering wellicht iets zegt over de kwaliteit van het gehanteerde beoordelingsbeleid. De aanname is: hoe groter de voorspelde waarde van de advisering van uw (oud-)leerlingen is voor hun succes in vervolgoopleidingen, hoe beter de kwaliteit van uw beoordelingsbeleid.



**Figuur 10.1** Percentage leerlingen dat onvertraagd een diploma heeft behaald dat overeenkomt met het basisschooladvies, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2008, 2009 en 2010<sup>d</sup>

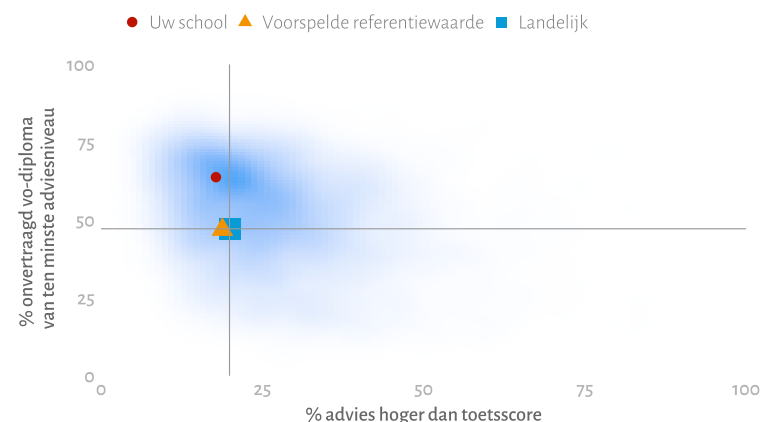
\* Vanwege te kleine aantallen ( $n \leq 5$ ) worden geen cijfers gepresenteerd.

\*\* Er zijn geen gegevens voor uw school beschikbaar.

<sup>d</sup>De toelichting op de wijze waarop deze indicator berekend is, vindt u in Bijlage 4.

In **Figuur 10.1** presenteren we het percentage oud-leerlingen dat zonder vertraging een diploma heeft gehaald, dat overeenkomt met het gegeven basisschooladvies. Het landelijk percentage leerlingen dat onvertraagd een diploma heeft gehaald dat overeenkomt met het niveau van het basisschooladvies, ligt op 42%. Van de

oud-leerlingen van uw school bedraagt dat percentage 59. Dit percentage ligt hoger dan de voorspelde referentiewaarde, en tevens hoger dan het landelijk gemiddelde.



**Figuur 10.2** Kwadrant met percentage advies dat hoger is dan de eindtoetsscore en het percentage onvertraagd vo-diploma van ten minste het geadviseerde niveau, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2008, 2009 en 2010

\* Vanwege te kleine aantallen ( $n \leq 5$ ) worden geen cijfers gepresenteerd.

\*\* Er zijn geen gegevens voor uw school beschikbaar.

In **Figuur 10.2** wordt het verband getoond tussen het onvertraagd behalen van diploma's in het voortgezet onderwijs van ten minste het niveau van het basisschooladvies en het percentage adviezen dat hoger ligt dan de eindtoetsscore. Via een heatmap laten we u de verdeling van alle basisscholen zien. Deze heatmap heeft verschillende kleurengadaties: hoe donkerder de kleur blauw is, des te meer scholen er zich op die plek van het kwadrant bevinden. Op de horizontale as staat in welke mate het gegeven basisschooladvies hoger ligt dan de eindtoetsscore. Het landelijk gemiddelde bedraagt 20%. Op de verticale as staat het percentage leerlingen dat onvertraagd een diploma heeft gehaald in het voortgezet onderwijs op een niveau dat hoger of gelijk is aan het gegeven advies. Het landelijk gemiddelde bedraagt 47%. In de figuur vormt het landelijk gemiddelde het snijpunt van de horizontale en verticale as.

De vraag is of er een trade-off bestaat tussen het aannemen van leerlingen met een hoger advies dan de eindtoetsscore en het onvertraagd halen van het vo-diploma



van ten minste adviesniveau: hoe vaker de basisschooladviezen boven de eindtoetsscore liggen, des te lager het percentage onvertraagd geslaagden zal zijn in het voortgezet onderwijs. En andersom: hoe strenger de basisschooladviezen zijn, des te hoger zal het percentage onvertraagd geslaagden zijn in het voortgezet onderwijs.

De figuur laat zien dat deze trade-off er voor iets minder dan de helft van de scholen niet lijkt te zijn. Voor ongeveer 37% van de basisscholen geldt dat ze hun leerlingen adviseren een hoger niveau te volgen dan verwacht op basis van de eindtoetsscore en dat die leerlingen relatief gezien toch vaak onvertraagd slagen in het voortgezet onderwijs (de scholen in het kwadrant rechtsboven). Voor 9% van de scholen geldt juist het omgekeerde: ze adviseren relatief streng en toch doen hun leerlingen er langer over om hun diploma te halen in het voortgezet onderwijs (de scholen in het kwadrant linksonder). Daarnaast zijn er scholen waar wel sprake is van een trade-off. Ongeveer 28% van de scholen biedt kansen: er zijn veel adviezen hoger dan de eindtoetsscore en de leerlingen halen niettemin relatief minder vaak onvertraagd een diploma in het voortgezet onderwijs (de scholen in het kwadrant rechtsonder). 26% van de scholen kan omschreven worden als een school die relatief lage adviezen geeft, maar daarna haalt een groot deel van de leerlingen onvertraagd een diploma in het voortgezet onderwijs (scholen in het kwadrant linksboven). Het kan voorkomen dat een school dermate dicht op een as ligt dat de school niet ingedeeld is in een van de vier kwadranten. Uw school kan omschreven worden als een school die ongeveer even vaak als het landelijk gemiddelde hogere adviezen geeft ten opzichte van de eindtoetsscore, en een hoger dan landelijk gemiddeld percentage onvertraagd geslaagden in het voortgezet onderwijs heeft. Uw school geeft ongeveer even vaak hogere adviezen als de voorspelde referentiewaarde. Daarnaast ligt het percentage leerlingen dat onvertraagd een diploma op het voortgezet onderwijs haalt op uw school hoger dan de voorspelde referentiewaarde. ●

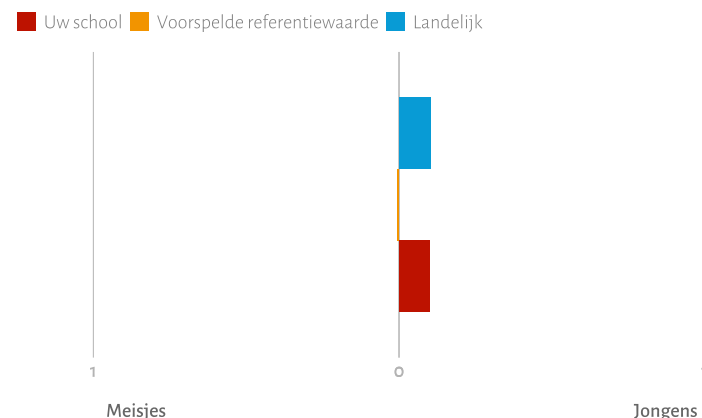
## 11 SOCIALE VERSCHILLEN

In hoeverre bestaan er sociale verschillen tussen leerlingen op uw school? Zijn er sociale verschillen tussen leerlingen die onvertraagd de basisschool afronden of tussen leerlingen die doorstromen naar het havo/vwo? Daarover gaan de volgende figuren. In de figuren wordt voor twee indicatoren bekeken wat de verschillen tussen groepen leerlingen zijn, namelijk: het percentage leerlingen dat onvertraagd de basisschool doorloopt en het percentage leerlingen dat doorstroomt naar havo/vwo. De leerlingen zijn ingedeeld op basis van geslacht, migratieachtergrond en huishoudinkomen. De figuren tonen de cijfers voor uw school, de landelijke cijfers en de voorspelde referentiewaardes.

Vanwege privacyregels presenteren we geen absolute percentages over uw school die betrekking hebben op de aangeduide groepen. Om die reden presenteren we in dit hoofdstuk verschilcores. Om toch een indicatie te geven van de absolute percentages over geslacht, migratieachtergrond of inkomen benoemen we de landelijke percentages in de teksten onder de figuren.

Uit het volgende *voorbeeld* wordt duidelijk hoe u de verschilcores kunt interpreteren: een verschil van 10%-punten zou kunnen betekenen dat 30% van de jongens de basisschool onvertraagd heeft afgerond en 20% van de meisjes de basisschool onvertraagd heeft afgerond. Maar die verschilcore van 10% kan ook betekenen dat het percentage jongens dat zonder vertraging de basisschool heeft afgerond op 93% ligt en het percentage meisjes op 83%. De verschilcore geeft dus enkel het verschil aan, waarbij niet is af te leiden wat het daadwerkelijke percentage is voor jongens en meisjes.

### Geslacht

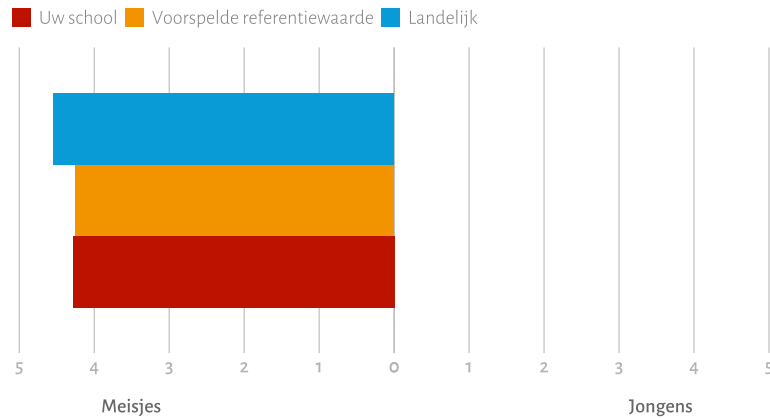


**Figuur 11.1** Verschil in percentage jongens en meisjes dat onvertraagd het basisonderwijs afrondt vanaf groep 3, voor de samengevoegde instroomcohorten 2009, 2010 en 2011

\* Vanwege te kleine aantallen ( $n \leq 5$ ) worden geen cijfers gepresenteerd.

\*\* Er zijn geen gegevens voor uw school beschikbaar.

In **Figuur 11.1** wordt het verschil tussen het percentage jongens en het percentage meisjes dat onvertraagd het basisonderwijs heeft doorlopen, afgebeeld. Het absolute percentage jongens dat landelijk onvertraagd de basisschool afrondt, bedraagt 90%. Het percentage meisjes bedraagt 90%. Trekken we deze percentages van elkaar af, dan komen we op eenzelfde verschilcore uit als weergegeven in **Figuur 11.1**. Het landelijke verschil in onvertraagd doorlopen van de basisschool ligt voor jongens met 0%-punten ongeveer gelijk aan dat van meisjes. Uit de figuur komt naar voren dat jongens ongeveer even vaak als meisjes onvertraagd het po afronden, aangezien het verschil 0%-punten is. Volgens de voorspelde referentiewaarde zouden jongens ongeveer even vaak als meisjes onvertraagd de basisschool afronden.

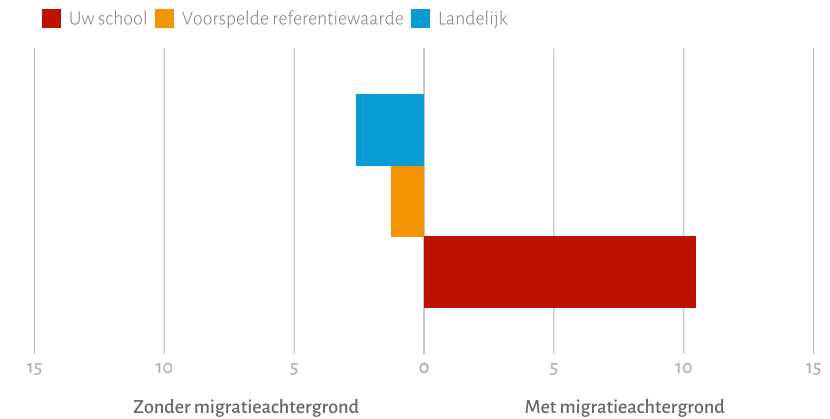


**Figuur 11.2** Verschil in percentage jongens en meisjes dat doorstroomt naar havo of vwo, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2012, 2013 en 2014

\* Vanwege te kleine aantallen ( $n \leq 5$ ) worden geen cijfers gepresenteerd.  
 \*\* Er zijn geen gegevens voor uw school beschikbaar.

In **Figuur 11.2** wordt het verschil tussen jongens en meisjes gepresenteerd in de doorstroom naar havo of vwo. Het percentage jongens dat landelijk doorstroomt naar havo of vwo bedraagt 45% en voor meisjes 50%. Het landelijke verschil in de doorstroom van de basisschool naar havo of vwo ligt voor jongens 5%-punten lager dan voor meisjes. Voor uw school bedraagt het verschil wat betreft de doorstroom naar havo of vwo 4%-punten. Op uw school stromen jongens ongeveer even vaak door naar havo of vwo als meisjes. De voorspelde referentiewaarde laat zien dat jongens ongeveer even vaak als meisjes zouden doorstromen naar havo of vwo.

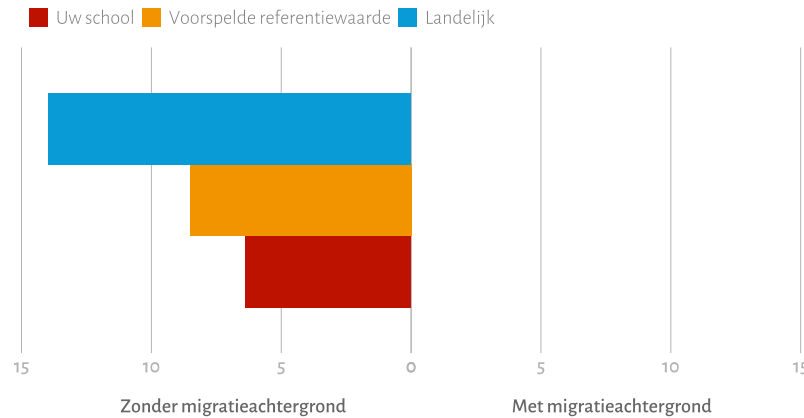
## Migratieachtergrond



**Figuur 11.3** Verschil in percentage leerlingen met en zonder migratieachtergrond dat overtraagd het basisonderwijs afrondt vanaf groep 3, voor de samengevoegde instroomcohorten 2009, 2010 en 2011

\* Vanwege te kleine aantallen ( $n \leq 5$ ) worden geen cijfers gepresenteerd.  
 \*\* Er zijn geen gegevens voor uw school beschikbaar.

**Figuur 11.3** toont het verschil tussen leerlingen met en zonder migratieachtergrond die overtraagd het basisonderwijs hebben afgerond. Het landelijk percentage leerlingen dat overtraagd het basisonderwijs afrondt, bedraagt voor leerlingen met een migratieachtergrond 88% en voor leerlingen zonder migratieachtergrond 91%. Het landelijke verschil in het overtraagd doorlopen van de basisschool voor leerlingen met een migratieachtergrond ligt 3%-punten lager dan voor leerlingen zonder migratieachtergrond. Het verschil in het overtraagd afronden van de basisschool ligt op uw school op 10%-punten. Dit houdt in dat op uw school leerlingen met een migratieachtergrond vaker overtraagd alle klassen van de basisschool doorlopen dan leerlingen zonder een migratieachtergrond. De voorspelde referentiewaarde geeft aan dat leerlingen met een migratieachtergrond ongeveer even vaak als leerlingen zonder een migratieachtergrond overtraagd de basisschool zouden doorlopen.



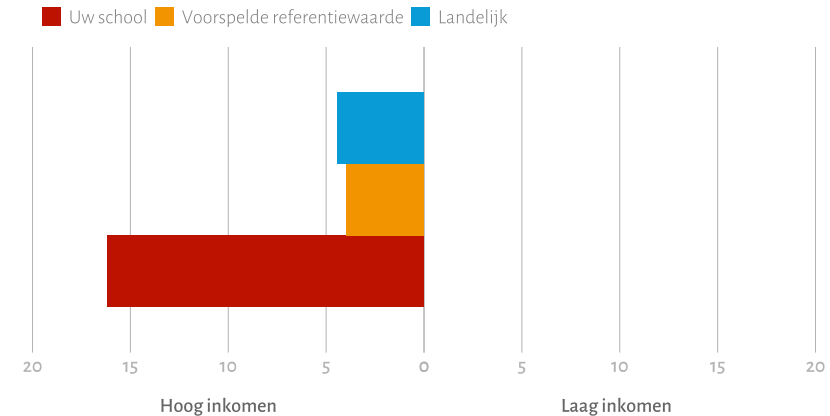
**Figuur 11.4** Verschil in percentage leerlingen met en zonder migratieachtergrond dat doorstroomt naar havo of vwo, voor de samengevoegde instroomcohorten 2012, 2013 en 2014

\* Vanwege te kleine aantallen ( $n \leq 5$ ) worden geen cijfers gepresenteerd.

\*\* Er zijn geen gegevens voor uw school beschikbaar.

**Figuur 11.4** laat de verschillen zien tussen leerlingen met en zonder een migratieachtergrond in de doorstroom van de basisschool naar havo of vwo. Het absolute percentage leerlingen met een migratieachtergrond dat doorstroomt naar havo of vwo is 35% en het percentage voor leerlingen zonder migratieachtergrond bedraagt 49%. Wat uit deze percentages en ook uit **Figuur 11.4** naar voren komt, is dat het percentage doorstromers met een migratieachtergrond landelijk 14%-punten lager ligt dan het percentage doorstromers zonder migratieachtergrond. Voor uw school bedraagt het verschil wat betreft de doorstroom naar havo of vwo 6%-punten. Leerlingen met een migratieachtergrond stromen ongeveer even vaak door naar havo of vwo als leerlingen zonder een migratieachtergrond. Als wordt gekeken naar de voorspelde referentiewaarde, blijkt dat leerlingen met een migratieachtergrond ongeveer even vaak als leerlingen zonder migratieachtergrond zouden doorstromen naar havo of vwo.

## Huishoudinkomen

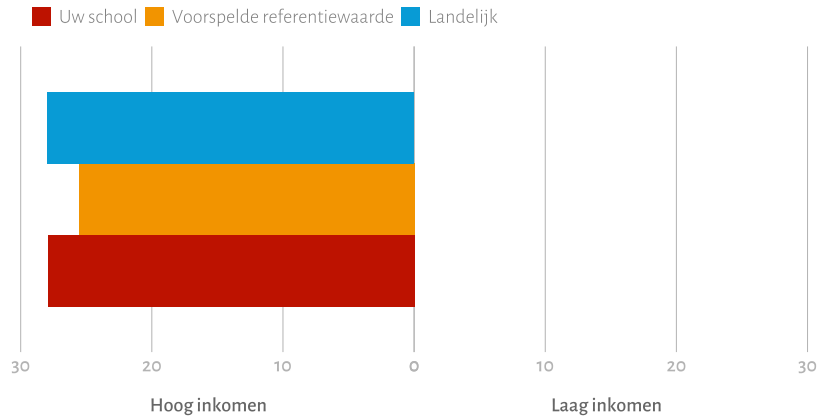


**Figuur 11.5** Verschil in percentage leerlingen uit gezinnen met relatief lage en hoge inkomens dat onvertraagd het basisonderwijs afrondt vanaf groep 3, voor de samengevoegde instroomcohorten 2009, 2010 en 2011

\* Vanwege te kleine aantallen ( $n \leq 5$ ) worden geen cijfers gepresenteerd.

\*\* Er zijn geen gegevens voor uw school beschikbaar.

In **Figuur 11.5** wordt het percentage leerlingen weergegeven uit gezinnen met relatief lage en hoge inkomens dat onvertraagd de basisschool afrondt. Het absolute percentage leerlingen uit gezinnen met relatief lage inkomens dat landelijk onvertraagd het basisonderwijs afrondt, bedraagt 88%. Voor leerlingen uit gezinnen met relatief hoge inkomens is dit percentage 92%. Deze percentages en **Figuur 11.5** laten zien dat het landelijk percentage leerlingen onvertraagd de basisschool doorloopt 4%-punten lager ligt voor leerlingen uit gezinnen met een relatief laag inkomen dan voor leerlingen uit een gezin met een relatief hoog inkomen. Het verschil voor uw school bedraagt 16%-punten. Op uw school doorlopen leerlingen uit gezinnen met een relatief laag inkomen minder vaak onvertraagd alle klassen van de basisschool dan leerlingen uit gezinnen met een relatief hoog inkomen. Uit de voorspelde referentiewaarde blijkt dat leerlingen uit gezinnen met een relatief laag inkomen minder vaak dan leerlingen uit gezinnen met een relatief hoog inkomen onvertraagd de basisschool zouden afronden.



**Figuur 11.6** Verschil in percentage leerlingen uit gezinnen met relatief lage en hoge inkomens dat doorstroomt naar havo of vwo, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2012, 2013 en 2014

\* Vanwege te kleine aantallen ( $n \leq 5$ ) worden geen cijfers gepresenteerd.

\*\* Er zijn geen gegevens voor uw school beschikbaar.

In **Figuur 11.6** is de verschillscore in doorstroom naar havo of vwo te zien tussen leerlingen uit gezinnen met een laag en met een hoog inkomen. Het landelijk percentage leerlingen uit gezinnen met een relatief laag inkomen dat doorstroomt naar havo of vwo bedraagt 34%. Voor leerlingen uit gezinnen met een relatief hoog inkomen is dat 62%. Het landelijke doorstroompercentage naar havo of vwo ligt 28%-punten lager voor leerlingen uit gezinnen met een relatief laag inkomen dan voor leerlingen uit gezinnen met een relatief hoog inkomen. Voor uw school geldt dat dat het verschil wat betreft de doorstroom naar havo of vwo 28%-punten bedraagt. Dit impliceert dat leerlingen uit gezinnen met een relatief laag inkomen minder vaak doorstromen naar havo of vwo dan leerlingen uit gezinnen met een relatief hoog inkomen. De voorspelde referentiewaarde laat zien dat verwacht wordt dat leerlingen uit gezinnen met een relatief laag inkomen minder vaak dan leerlingen uit gezinnen met een relatief hoog inkomen doorstromen naar havo of vwo. ●

## BIJLAGE 1 BEREKENING VOORSPELDE REFERENTIEWAARDE

De voorspelde referentiewaarde is een score die specifiek voor uw school is aangemaakt door rekening te houden met een aantal kenmerken van uw leerlingenpopulatie en kenmerken van de school zelf. De scores zijn berekend op basis van de gegevens van alle Nederlandse basisscholen (brin-vestiging), waarbij we berekenen hoe een school zou scoren die wat betreft de volgende kenmerken precies hetzelfde is als uw school. Het gaat om de volgende leerlingenpopulatiekenmerken op uw school:

- Het percentage leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond
- Het percentage leerlingen uit eenpersoonshuishoudens
- Het percentage meisjes
- Het percentage leerlingen waarvan de vader werkt
- Het percentage leerlingen waarvan de moeder werkt
- De gemiddelde gezinsgrootte
- Het percentage leerlingen uit huishoudens met een laag inkomen (laagste 40%)
- Het percentage leerlingen uit huishoudens met een hoog inkomen (hoogste 40%)
- Het percentage leerlingen uit huishoudens met een laag eigen vermogen (laagste 40%)
- Het percentage leerlingen uit huishoudens met een hoog eigen vermogen (hoogste 40%)

We houden ook rekening met de volgende schoolkenmerken:

- Schoolgrootte
- Grondslag: openbaar, algemeen bijzonder, confessioneel bijzonder, gemengd
- Stedelijkheid van de vestigingsplaats

Door middel van een regressievergelijking van scholen wordt de meest waarschijnlijke score voor uw school berekend. De voorspelde referentiewaarde gaat dus puur uit van deze kenmerken.

Waarom is dat van belang? Stel uw school scoort hoger dan het landelijk gemiddelde op zittenblijven. Dan wilt u in waarschijnlijk weten of dat op basis van uw leerlingenpopulatie- en schoolkenmerken ook verwacht zou kunnen worden. Door te vergelijken met de referentiewaarde wordt hiermee rekening gehouden.

Een uitgebreide technische uitleg over de gebruikte methodiek (regressievergelijkingen) om de referentieschool te berekenen vindt u op onze website [www.nationaalcohortonderzoek.nl](http://www.nationaalcohortonderzoek.nl). ●

## BIJLAGE 2 BEREKENING INFOBOXEN

De informatie die weergegeven wordt in de infoboxen is gebaseerd op een logistische regressievergelijking waarmee wordt vastgesteld in welke mate leerlingen een kans hebben op een bepaalde uitkomstmaat (bv. zittenblijven). Het relatieve belang wordt vastgesteld door de sterkte van de samenhang tussen kenmerken en uitkomsten te vergelijken. De volgende leerlingkenmerken hebben we meegenomen in de analyse:

- Geslacht
- Migratieachtergrond: we onderscheiden leerlingen zonder migratieachtergrond, eerste- en tweedegeneratiemigranten uit westerse herkomstlanden en eerste- en tweedegeneratiemigranten uit niet-westerse herkomstlanden
- Huishoudsamenstelling: we onderscheiden huishoudens waar twee volwassenen aanwezig zijn (twee juridische ouders, of een juridische ouder met een partner), huishoudens waar één juridische ouder woont en huishoudens zonder juridische ouders
- Werkstatus vader: we onderscheiden actief op arbeidsmarkt, ontvanger uitkering en inactief
- Werkstatus moeder: we onderscheiden actief op arbeidsmarkt, ontvanger uitkering en inactief
- Gezinsgrootte: aantal broers/zussen
- Laag huishoudinkomen: leerlingen die wonen in een gezin dat behoort tot de 40% huishoudens met de laagste inkomens
- Hoog huishoudinkomen: leerlingen die wonen in een gezin dat behoort tot de 40% huishoudens met de hoogste inkomens
- Laag eigen vermogen: leerlingen die wonen in een gezin dat behoort tot de 40% huishoudens met de laagste vermogens
- Hoog eigen vermogen: leerlingen die wonen in een gezin dat behoort tot de 40% huishoudens met de hoogste vermogens

- Het percentage leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond
- Het percentage leerlingen uit eenpersoonshuishoudens
- Het percentage schoolverlaters uit huishoudens met een laag inkomen (laagste 40%)
- Het percentage leerlingen uit huishoudens met een hoog inkomen (hoogste 40%)
- Het percentage leerlingen uit huishoudens met een laag eigen vermogen (laagste 40%)
- Het percentage leerlingen uit huishoudens met een hoog eigen vermogen (hoogste 40%)
- Schoolgrootte
- Grondslag: openbaar, algemeen bijzonder, confessioneel bijzonder, gemengd
- Stedelijkheid van de vestigingsplaats

Een uitgebreide technische uitleg vindt u op onze website

[www.nationaalcohortonderzoek.nl](http://www.nationaalcohortonderzoek.nl) ●

We houden ook rekening met leerlingpopulatie- en schoolkenmerken:

## BIJLAGE 3 OVERZICHT PERCENTAGES PER FIGUUR

		Uw school	Voorspelde referentiewaarde	Landelijk
Hfst. 3				
F3.1	% migratieachtergrond - 2010/2011	5,00	n.v.t.	16,06
	% migratieachtergrond - 2011/2012	5,00	n.v.t.	16,25
	% migratieachtergrond - 2012/2013	5,00	n.v.t.	16,44
	% migratieachtergrond - 2013/2014	5,05	n.v.t.	16,63
	% migratieachtergrond - 2014/2015	5,35	n.v.t.	16,86
	% migratieachtergrond - 2015/2016	5,00	n.v.t.	17,13
	% migratieachtergrond - 2016/2017	5,00	n.v.t.	17,46
F3.2	% laag inkomen - 2010/2011	32,20	n.v.t.	39,24
	% laag inkomen - 2011/2012	28,57	n.v.t.	39,20
	% laag inkomen - 2012/2013	28,61	n.v.t.	39,22
	% laag inkomen - 2013/2014	30,18	n.v.t.	39,25
	% laag inkomen - 2014/2015	32,25	n.v.t.	39,29
	% laag inkomen - 2015/2016	32,52	n.v.t.	39,38
	% laag inkomen - 2016/2017	32,84	n.v.t.	39,56
F3.3	% eenoudergezin - 2010/2011	9,34	n.v.t.	13,83
	% eenoudergezin - 2011/2012	9,18	n.v.t.	14,06
	% eenoudergezin - 2012/2013	10,10	n.v.t.	14,30
	% eenoudergezin - 2013/2014	10,18	n.v.t.	14,60
	% eenoudergezin - 2014/2015	9,15	n.v.t.	14,97
	% eenoudergezin - 2015/2016	8,83	n.v.t.	15,39
	% eenoudergezin - 2016/2017	7,70	n.v.t.	15,82
Hfst. 4				
F4.1	% versnellers	1,01	1,06	n.v.t.
	% zittenblijvers	10,10	6,81	n.v.t.
	% speciaal onderwijs	1,01	,84	n.v.t.
	% overig	13,13	19,11	n.v.t.
	% onvertraagd basisschool afgerond	74,75	72,18	n.v.t.
F4.2	% zittenblijvers	1,13	2,40	2,26
F4.3	% speciaal onderwijs	,00	,27	,27
Hfst. 5				
F5.1	Gemiddelde eindtoetsscore	80,87	79,87	79,30
F5.2	Gemiddelde eindtoetsscore voor zittenblijvers	65,50	71,52	72,29
	Gemiddelde eindtoetsscore voor onvertraagden	84,24	80,42	80,33
	Gemiddelde eindtoetsscore voor versnellers	95,50	89,19	90,38
F5.3	Gemiddelde eindtoetsscore	80,87	79,87	79,30
	% gewichtenleerlingen	2,62	7,19	9,58

		Uw school	Voorspelde referentiewaarde	Landelijk
Hfst. 6				
F6.1	% enkelvoudige adviezen	83,02	81,76	80,27
	% tweevoudige adviezen	16,98	18,24	19,73
F6.2	% basisschooladvies vso/pro	,00	,94	1,05
	% basisschooladvies vmbo bb	6,60	6,74	7,33
	% basisschooladvies vmbo bb/kb	,94	2,43	3,00
	% basisschooladvies vmbo kb	11,32	10,88	11,10
	% basisschooladvies vmbo kb/gl/tl	,00	2,62	2,60
	% basisschooladvies vmbo gl/tl	27,36	19,96	20,74
	% basisschooladvies vmbo gl/tl/havo	15,09	6,21	6,66
	% basisschooladvies havo	21,70	21,00	20,05
	% basisschooladvies havo/vwo	,94	6,80	7,40
	% basisschooladvies vwo	16,04	21,42	19,70
F6.3	% eindtoetsscore < basisschooladvies	18,03	25,30	24,66
	% eindtoetsscore = basisschooladvies	55,74	54,25	55,10
	% eindtoetsscore > basisschooladvies	26,23	20,45	20,24
F6.4	% eindtoetsscore > basisschooladvies - 2010/2011	14,29	n.v.t.	16,42
	% eindtoetsscore > basisschooladvies - 2011/2012	5,88	n.v.t.	16,32
	% eindtoetsscore > basisschooladvies - 2012/2013	8,89	n.v.t.	15,69
	% eindtoetsscore > basisschooladvies - 2013/2014	8,33	n.v.t.	15,31
	% eindtoetsscore > basisschooladvies - 2014/2015	**	n.v.t.	21,21
	% eindtoetsscore > basisschooladvies - 2015/2016	21,43	n.v.t.	19,43
	% eindtoetsscore > basisschooladvies - 2016/2017	30,30	n.v.t.	20,18
Hfst. 7				
F7.1	% doorstroom naar vmbo + pro	41,94	n.v.t.	n.v.t.
	% doorstroom naar havo	32,26	n.v.t.	n.v.t.
	% doorstroom naar vwo	25,00	n.v.t.	n.v.t.
	% overig/onbekend	*	n.v.t.	n.v.t.
F7.2	% doorstroom naar pro	*	n.v.t.	1,48
	% doorstroom naar vmbo bb	*	n.v.t.	16,18
	% doorstroom naar vmbo kb	26,92	n.v.t.	27,96
	% doorstroom naar vmbo gl/tl	63,46	n.v.t.	54,38
F7.3	% doorstroom naar vmbo +pro	41,94	49,74	51,89
F7.4	% doorstroom naar havo	32,26	22,95	22,21
F7.5	% doorstroom naar vwo	25,00	25,21	23,35
Hfst. 8				
F8.1	% oud-leerlingen onder basisschooladvies leerjaar 3	5,65	14,00	14,55
	% oud-leerlingen op basisschooladvies leerjaar 3	72,58	65,83	65,31
	% oud-leerlingen boven basisschooladvies leerjaar 3	21,77	20,17	20,14
F8.2	% trend overeenkomst basisschooladvies met vo-niveau leerjaar 3 - 2010/2011	61,00	n.v.t.	61,47
	% trend overeenkomst basisschooladvies met vo-niveau leerjaar 3 - 2011/2012	70,19	n.v.t.	62,77
	% trend overeenkomst basisschooladvies met vo-niveau leerjaar 3 - 2012/2013	72,73	n.v.t.	64,09
	% trend overeenkomst basisschooladvies met vo-niveau leerjaar 3 - 2013/2014	72,58	n.v.t.	65,31



		Uw school	Voorspelde referentiewaarde	Landelijk
Hfst. 9				
F9.1	% onvertraagd geslaagd vervolgopleiding	65,94	71,32	71,34
	% ingeschreven in vervolgopleiding, (nog) geen diploma	8,70	16,27	16,36
F9.2	% ongediplomeerde uitval gestarte vervolgopleiding	9,42	9,99	9,69
	% afstroom van vwo naar havo of vmbo	*	11,35	10,10
	% afstroom van havo naar vmbo	*	16,33	17,87
	% afstroom van vmbo gl/tl naar vmbo bb/kb	11,76	8,53	9,41
Hfst. 10				
F10.1	% onvertraagde diploma's dat overeenkomt met basisschooladvies	59,42	42,51	42,35
F10.2	% basisschooladvies > eindtoetscore	17,81	18,80	19,91
	% onvertraagd vo-diploma van ten minste basisschooladviesniveau	63,77	46,93	47,19
Hfst. 11				
F11.1	%-punt verschil in onvertraagd basisschool afgerond: jongens vs. meisjes	,10	,00	,10
F11.2	%-punt verschil in doorstroom naar havo/vwo: jongens vs. meisjes	-4,28	-4,25	-4,54
F11.3	%-punt verschil in onvertraagd basisschool afgerond: leerlingen met vs. zonder migratieachtergrond	10,47	-1,25	-2,58
F11.4	%-punt verschil in doorstroom naar havo/vwo: leerlingen met vs. zonder migratieachtergrond	-6,36	-8,52	-13,96
F11.5	%-punt verschil in onvertraagd basisschool afgerond: leerlingen uit lage vs. hoge inkomensgezinnen	-16,14	-3,97	-4,40
F11.6	%-punt verschil in doorstroom naar havo/vwo: leerlingen uit lage vs. hoge inkomensgezinnen	-27,91	-25,55	-27,96

\* Vanwege te kleine aantallen ( $n \leq 5$ ) worden geen cijfers gepresenteerd.

\*\* Er zijn geen gegevens voor uw school beschikbaar. ●

## BIJLAGE 4 DATA EN BEWERKINGEN

Dit rapport is gemaakt in een beveiligde omgeving van het CBS waar gebruik is gemaakt van bestaande data. Dit betreft data over de onderwijsloopbanen van leerlingen uit BRON (DUO), aangevuld met achtergrondkenmerken van leerlingen afkomstig van het Sociaal Statistisch Bestand van het CBS (bv. sociale status, etnische herkomst) en kenmerken van scholen (bv. denominatie, schoolgrootte).

De leerlingen die zijn meegenomen in dit rapport, zijn enkel leerlingen die ingeschreven staan in het regulier basisonderwijs. Hierbij sluiten we dus leerlingen uit die onderwijs volgen in het speciaal onderwijs.

Om de aansluiting tussen het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs te berekenen, is gekeken naar het percentage leerlingen dat in het derde leerjaar of na drie jaar nog steeds een opleiding volgt overeenkomstig het gegeven basisschooladvies in groep 8 (*Hoofdstuk 8*). Op vergelijkbare wijze is het behaalde diploma vergeleken met het gegeven basisschooladvies (*Hoofdstuk 10*). Ook is het gegeven basisschooladvies vergeleken met het advies dat behoort bij de eindtoetsscore (*Hoofdstuk 6*). Voor deze berekeningen zijn beslisregels opgesteld die vergelijkbaar zijn met de definitie van de Inspectie van het Onderwijs:

- De vmbo gemengde en theoretische leerweg worden als één onderwijssoort beschouwd.
- De adviezen zijn bruikbaar wanneer deze niet breder zijn dan drie onderwijssoorten. Adviezen zoals vmbo basisberoepsgerichte leerweg t/m vwo worden zodoende buiten beschouwing gelaten.
- Bij adviezen bestaande uit drie onderwijssoorten, wordt gekeken naar het middelste advies. Bijvoorbeeld, bij een vmbo gl tl/havo/vwo advies wordt de leerling ingedeeld in de categorie havo.
- Bij dubbele adviezen zoals een havo/vwo advies, wordt gekeken naar het laagste advies, in dit geval havo.

In hoofdstuk 5 wordt gekeken naar de eindtoetsscores van leerlingen. Aangezien basisscholen in Nederland hebben de mogelijkheid om zelf de aanbieder van de

eindtoets te kiezen, zijn deze resultaten niet een-op-een te vergelijken. De volgende beslisregels zijn opgesteld:

- Enkel de eindtoetsscores van de Centrale Eindtoets, IEP en Route8 die afgenomen zijn in groep 8 worden meegenomen.
- Leerlingen met eindtoetsscores in het register die buiten het score-interval liggen, worden niet meegenomen in de berekening van het driejaarsgemiddelden.
- Voor leerlingen die meerdere toetsen hebben gemaakt (omdat zij bijvoorbeeld zijn blijven zitten), wordt de meest recente eindtoetsafname meegenomen.
- Op een school waar eindtoetsen van verschillende aanbieders zijn afgenomen gedurende de drie jaren behorende bij het gemiddelde, wordt de meest recente eindtoets weergegeven. De informatie voor de jaren waarin een andere eindtoets is afgenomen, wordt dan voor deze berekening niet meegenomen. Het gemiddelde is dan dus niet gebaseerd op drie jaren.
- Het landelijke gemiddelde en de voorspelde referentiewaarde zijn berekend voor dezelfde soort eindtoets als die van de betreffende school.

Een uitgebreide technische uitleg vindt u op onze website

[www.nationaalcohortonderzoek.nl](http://www.nationaalcohortonderzoek.nl). ●



## NATIONAAL COHORTONDERZOEK ONDERWIJS

EEN INITIATIEF VAN HET



Bezoekadres: Laan van Nieuw Oost Indië 300,  
2593 CE Den Haag

Postadres: Postbus 93461, 2509 AL Den Haag

Website: [www.nationaalcohortonderzoek.nl](http://www.nationaalcohortonderzoek.nl)

E-mail: [info@nationaalcohortonderzoek.nl](mailto:info@nationaalcohortonderzoek.nl)

Het NRO is een onderdeel van de Nederlandse  
Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).  
[www.nro.nl](http://www.nro.nl)